

Okul Öncesi Eğitimde Sınıf Yönetimi

Aysun Bay Dönertaş*

Öz

Temel eğitim kademesinin ilk basamağında örgütlenen okul öncesi eğitim öncelikle ailede başlamakta ve okullarda, okul öncesi eğitim sınıflarında devam etmektedir. Bireylerin yaşama mümkün olan en iyi başlangıcı yapmaları için okul öncesi eğitim önemlidir. Okul öncesi eğitim sınıflarında yürütülen planlı ve programlı eğitim etkinliklerinin öncelikli amacı bireylerin erken yaşlardan itibaren birçok yönden desteklenmesi ve geliştirilmesidir. Okul öncesi eğitim süreçlerinin etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilebilmesi etkili bir sınıf yönetimiyle mümkün kılınabilir. Buradan hareketle okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi tartışılmaya değer bir konu olarak görülmüştür. Bu çalışma okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi konusuna ilişkin derleme türünde bir çalışmadır. Çalışmanın odağını okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi oluşturmaktadır. Çalışmada öncelikle okul öncesi eğitimin tanımına ve önemine değinilmiş, okul öncesi eğitim sınıflarının yapısı ve işleyişi ele alınmıştır. Sonrasında okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi; okul öncesi eğitimde sınıf yönetiminin süreç ve boyutları, okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde öğretmenin rolü, okul öncesi eğitimde sınıf yönetimini kolaylaştıracak stratejilerle birlikte ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim yönetimi, sınıf yönetimi, okul öncesi eğitim

Makale Geçmişi

Geliş: 06/11/2023

Düzeltilme: 16/12/2023

Kabul: 23/12/2023

* Dr., Millî Eğitim Bakanlığı, 0000-0003-1219-7181, Eskişehir, Türkiye, aysunbay@gmail.com

Atıf için: Bay-Dönertaş, A. (2023). Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi. *OJCES*, 1(2), 259-291. <https://10.5281/zenodo.10428378>

Giriş

Okul öncesi eğitim, bireyin yaşamının ilk yıllarında – erken çocukluk yıllarındaki eğitimini kapsamaktadır. Ailede başlayarak okullarda devam eden bu süreçte, bireylerin hayata mümkün olan en iyi başlangıcı yapabilmesinde okul öncesi eğitimin yeri ve önemi büyüktür. Okul öncesi eğitim kurumlarında, sürdürülen planlı ve programlı eğitim etkinlikleri çocukların erken yaşlardan itibaren birçok yönden desteklenmesini ve gelişmesini sağlamayı hedeflemektedir. Okul öncesi eğitim süreçlerinin etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilebilmesinin, okulda/sınıfta sürdürülen etkinliklerin amacına ulaşmasıyla yakından ilişkili olduğunu söylemek yanlış olmaz. Buradan hareketle okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi tartışılmaya değer bir konu olarak görülmüştür. Alanyazında okul öncesi eğitimde sınıf yönetimini odağına alan; okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini (Adıgüzel & İpek, 2016; Bulut, 2020; Dinçer & Akgün, 2015; Ekici, Günhan & Anılan, 2016; Toran & Akkuş, 2016; Zembat & Küsmüş, 2020), sınıf yönetimi stratejilerini (Akgün, Yarar & Dinçer, 2011; Durmaz, Dinçer & Deniz, 2020; Ogelman & Ersan, 2014), istenmeyen davranışlar hakkındaki inançlarını (Keleş, 2015; Öztürk & Gangal, 2016), öz yeterlik algılarını (Sak, 2015; Semerci & Balat, 2018; Shen, Cheng & Lee, 2023) inceleyen çeşitli araştırmalara rastlamak mümkündür. Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi kavramının tartışıldığı bu çalışma derleme türündedir. Çalışmada öncelikle okul öncesi eğitimin tanımına ve önemine değinilmiş, okul öncesi eğitim sınıflarının yapısı ve işleyişi ele alınmıştır. Sonrasında okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi; okul öncesi eğitimde sınıf yönetiminin süreç ve boyutları, okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde öğretmenin rolü, okul öncesi eğitimde sınıf yönetimini kolaylaştıracak stratejilerle birlikte ele alınmıştır ve konuya dair öneriler geliştirilmiştir.

Okul Öncesi Eğitimin Tanımı ve Önemi

Okul öncesi eğitim temel eğitim kademesinin ilk basamağını oluşturmaktadır. Kavram, kimi zaman “erken çocukluk eğitimi” kavramıyla eş manada kullanılsa da, erken çocukluk eğitiminden farklı olarak okul öncesi eğitimin ilkökul eğitiminden önceki yılları kapsadığı görülmektedir. Okul öncesi eğitim, ilkökul öncesi yılları kapsayan, kurumda ve ailede yapılabilen, çocukların tüm gelişim alanlarını destekleyen, okul aile işbirliği çerçevesinde yürütülen, çocukları bir sonraki eğitim basamağına hazırlayan bir eğitim sürecidir (Kurt-Gökçeli, 2019a).

Türk eğitim sisteminde örgün eğitimin ilk basamağında yer alan okul öncesi eğitim hizmetleri; bakanlıklara, kamu örgütlerine, özel örgütlere, yerel yönetimlere, vakıf ve üniversitelere bağlı olarak farklı yaş gruplarında sunulmaktadır. Okul öncesi eğitim; çocuğun gelişiminin en hızlı olduğu yıllarda, 0-6 yaş arası / ilkökul öncesi dönemde, farklı gelişim alanlarındaki becerilerinin ve yaratıcılığının desteklendiği, içinde yaşadığı topluma, kültüre ve okula uyumunu güçlendirmeye dönük, bunun yanında okuma yazmaya hazırlığın da yapıldığı, çocuğa bağımsız yaşam becerilerinin kazandırılmaya çalışıldığı, öğrenmenin oyunla birleştirildiği, uzman eğitimciler tarafından sistemli ve planlı bir şekilde yürütülen eğitim yaşantıları olarak tanımlanabilir (Bay-Dönertaş, 2023a, 2023b).

Bireyin yaşamında en hızlı büyüme, gelişme ve olgunlaşmanın görüldüğü okul öncesi dönemin kritik öneme sahip bir dönem olduğu söylenebilir. Dünyayı tanıma, kendine ve çevresindekilere güvenmeyi öğrenmeye çabalayan birey bu dönemde yetişkinlerin sevgi, ilgi ve desteğine yoğun bir şekilde ihtiyaç duymaktadır. Bu dönemde bireyin gelişimine ve ihtiyaçlarını karşılamaya en büyük destek ailesi tarafından verildiği gibi okul öncesi eğitim kurumları aracılığıyla da verilebilmektedir. Okul öncesi eğitimin bireyin duygusal gelişimini ve anlama gücünü arttırmaya, akıl yürütme ve problem çözme geliştirmeye ve yaratıcılık-estetik gelişimini desteklemeye sunduğu katkı açıktır. Bu

dönemde verilecek eğitimle bireylerin bedensel, sosyal, duygusal, bilişsel, ahlaki ve dil gelişimleri ile kendi kendine yetebilme becerilerinin temelleri atılır (Dikmen-Ada, 2019; Kurt-Gökçeli, 2019b).

Doğduğu andan itibaren ailede başlayan eğitimin desteklenmesi, bireylere zengin eğitim yaşantılarının sunulabilmesi, özellikle şartları elverişsiz çevrelerdeki bireyler için fırsat eşitliği sağlanabilmesinde okul öncesi eğitimin önemi büyüktür. Okul öncesi eğitim kurumlarında sunulan planlı ve programlı eğitim etkinlikleriyle çocukların gelişim alanları desteklenecek, çocukların yeni bilgi ve becerilerle donanmaları sağlanarak, ailelere rehberlik edilecek ve çocukların gelişimlerini daha üst düzeye çıkarmalarına fırsat tanınmış olacaktır.

Okul Öncesi Eğitim Sınıflarının Yapısı ve İşleyişi

Okul öncesi eğitim sınıflarında diğer eğitim kademelerinden farklı bir düzen ve işleyiş bulunmaktadır. Okul öncesi eğitim sınıflarında tıpkı ev ortamında olduğu gibi çocukların rahat hareket edebileceği bir düzen mevcuttur. Sınıf içerisinde giriş ve bekleme alanı, öğrenme merkezleri, oyun alanları, etkinliklerin yapılabileceği alanlar mevcuttur. Okul öncesi eğitim sınıflarında bulunan araç-gereç ve materyaller yaş grubunun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak seçilmeli ve tasarlanmalıdır. Bunun yanında sınıf ortamı çocukların işbirliği içerisinde çalışmasına olanak tanımalı, güvenli ve sağlığa uygun olmalıdır.

Okul öncesi eğitimin etkililiğinin uygulanan eğitim programı ile doğrudan ilişkili olduğunu söylemek yanlış olmaz. Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı'nda (MEB, 2013) eğitimin aylık dönemler hâlinde planlanması, günlük yapılacak çalışmaların düzenli bir şekilde yer verildiği çerçeve bir planla-günlük eğitim akışıyla sürdürülmesi önerilmektedir. Ayrıca okul aile iş birliğinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine katkı sağlamak amacıyla etkinlik örneklerini ailelere göndermeye ve sınıf panosuna asarak paylaşmaya özen gösterilmesine vurgu yapılmaktadır. Programda bir günlük eğitim akışı; güne başlama zamanı, oyun zamanı, etkinlik zamanı ve günü değerlendirme zamanı ile beslenme ve dinlenme zamanı gibi rutin etkinlikleri içermektedir. Bunun yanında program; çocuğun, fiziksel çevrenin ve ailenin değişen özelliklerine göre uyarlanmaya, bireyselleştirilmeye uygun, çocuk merkezli ve sarmaldır.

Okul öncesi eğitim sınıflarında uygulanan etkinlikler; Türkçe, sanat, drama, müzik, hareket, oyun, fen, matematik, okuma yazmaya hazırlık ve alan gezileri şeklindedir. Etkinlikler öğretmen veya çocuklar tarafından yapılandırılmış/yarı yapılandırılmış/yapılandırılmamış olacak şekilde sınıf içerisinde ya da açık havada bireysel/küçük grup/büyük grup olacak şekilde bütünleştirilerek uygulanabilir (MEB, 2013). Okul öncesi eğitim sınıflarındaki bu yapıyı ve işleyişi planlayan ve yöneten kişilerin öncelikle öğretmenler olduğu söylenebilir. Bu nedenle okul öncesi eğitim öğretmenlerinin alanında uzman, sınıf yönetimi beceriyle donanmış ve bütün süreçlere liderlik edebilecek şekilde iyi yetişmiş olmaları önemlidir.

Okul Öncesi Eğitimde Sınıf Yönetimi

Eğitim-öğretim etkinliklerinin gerçekleştiği, hedef davranışların kazandırıldığı, sosyal ilişkilerin sürdürüldüğü alanlar olan sınıftaki süreçlerin, öğrenci davranışlarının eşgüdülendirilerek yönetilmesi eğitim-öğretimin etkili bir şekilde sürdürülebilmesi açısından önemli bir gerekliliktir. Alanyazında sınıf yönetimi kavramıyla ele alınan bu olgu; nitelikli bir öğrenmenin sağlanıp bu bilgilerin uygun koşullarda davranış olarak da gösterilebilmesi, öğrenilenlerin yenilenmesi, somutlaştırılması, deneyim ve alışkanlık haline gelmesi gerekliliğine inanılıp düşünsel olarak da eyleme hazır bulunulması için sınıf düzeninin oluşturulup sürdürülmesi, geliştirilmesi olarak düşünülebilir (Başar, 2016).

Sınıf yönetiminde öğretmenlerin önemli aktörler olduğunu söylemek yanlış olamaz. Nitekim sınıf yönetimi Evertson ve Weinstein (2006) tarafından öğretmenlerin hem akademik hem de sosyal-duygusal öğrenmeyi destekleyen ve kolaylaştıran bir ortam yaratmak için yaptıkları eylemler olarak tanımlanmaktadır. Araştırmacılar sınıf yönetiminin; öğrencilerin anlamlı akademik öğrenmeye katılabilmeleri için sadece düzenli bir ortam oluşturmak ve sürdürmekle kalmadığını, aynı zamanda öğrencilerin sosyal ve ahlaki gelişimini de geliştirmeyi amaçladığını ifade etmektedir. Bu anlamda sınıf yönetimi olumlu bir öğrenme ortamı yaratacak şekilde davranışları için öğrenci davranışlarını yönetmek olarak da tanımlanabilir (Scott & Nakamura, 2022).

Okul öncesi eğitim sınıflarının yapısı ve işleyişindeki farklılıklar okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini diğer kademelerin sınıf yönetiminden farklılaştırmaktadır. Yaş grubunun gelişimsel özellikleri ve gereksinimleri, sınıfın fiziksel yapısı, programın özellikleri ve işleyişi, rutinler, aile, çevre gibi sınıf içi ve sınıf dışı etmenlerin okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini çağdaş yaklaşımlarla bütünsel bir bakış açısıyla ele almayı gerekli kıldığını söylemek yanlış olmaz. Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi; "Öğretmen ve çocuğun; çocuğun temel ihtiyaçları göz önünde bulundurularak onu çok yönlü geliştiren ve eğiten bir program ile, çocuğa göre düzenlenen bir sınıf ortamında bir araya geldiği, çocuğu merkeze alan ve oyunun temel eğitim yöntemi olduğu uygulamalarla ilgili bilgi, beceri ve davranışların bir bileşkesi" olarak tanımlanmaktadır (Uyanık-Balat, 2010). Çocukların fiziksel ve duygusal olarak güvende hissetmelerine, önemsenmelerine, dinlenmelerine, koşulsuz kabul edilmelerine ve kendilerine, öğretmenlerine ve akranlarına bağlı olmalarına yardımcı olan uygulamalar etkili sınıf yönetiminin bir parçasıdır (Bivona & Williford, 2023). Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimini daha iyi anlamak için sınıf yönetiminin boyutları, öğretmenin rolü ve okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini kolaylaştıracak stratejileri tartışmak yerinde olacaktır.

Okul Öncesi Eğitimde Sınıf Yönetiminin Süreç ve Boyutları

Sınıf yönetimi etkinlikleri birtakım süreç ve boyutlardan oluşmaktadır. Toprakçı (2013) sınıf yönetim süreçlerini yönetim süreçleriyle ilişkilendirerek; karar verme, planlama, örgütlenme, iletişim, eşgüdümleme, etkileme, değerlendirme ve liderlik başlıklarında ele almıştır. Yazara göre sınıf yönetilirken çeşitli durumlarda kararlar verilmekte, karar verildikten sonra planlama yapılmakta, planı uygulayabilmek için bireyler örgütlenmekte, örgütlenen bireyleri birbirinden haberdar etmek için iletişim kurulmakta, bireylerin eylemleri eşgüdümlenmekte, en etkin ürününü ortaya koymaları yönünde davranışlarına liderlik edilmekte, bütün bu yapılanlarda son durumu öğrenmek ve daha başarılı olmak için de değerlendirme yapılmaktadır. Okul öncesi eğitimde sınıf yönetim süreçleri benzer bir sınıflandırma ile aylık planda ele alınan kazanım ve göstergeler, kavramlar, aile katılım etkinlikleri gibi öğelerin sınıftaki çocukların gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak hangi sıraya göre günlük eğitim akışlarında ele alınacağına karar verilmesi; verilen kararlar doğrultusunda eğitim akışlarının oluşturulması; plan uygulanma sürecinde ve sürecin sonunda etkinliklerin çocuk-öğretmen-program açısından değerlendirilmesi şeklinde ele alınabilir. Ayrıca amaçların, işlerin, araç-gereçlerin, çocukların, ilke ve yöntemlerin örgütlenmesi; çocuk-çocuk ve çocuk-öğretmen arasında etkili iletişim ve etkileşim kurulması, rutinlerin-kuralların belirlenmesi, çocukların güdülenmesi-motive edilmesi; sınıfta kabul gören davranışların belirlenmesi, kabul görmeyen davranışların önlenmesi gibi sınıftaki davranışların yönetildiği etkileme süreci; bütün süreçlerin değerlendirildiği bir genel değerlendirme ile birlikte öğrenci davranışlarının ve gelişiminin de değerlendirilmesi; bütün süreçlere, ailelere, çocuklara liderlik edilmesi, yön verilmesi de okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde ele alınacak diğer süreçlerdir.

Isı, ışık, gürültü düzenekleri, estetik, renk, temizlik, eğitsel araçlar, oturma düzeni gibi sınıf ortamının fiziksel düzenine ilişkin olanlar; yıllık-günlük planlar, yöntem ve stratejiler, kaynakların dağılımı gibi plan-program etkinlikleri; devam-devamsızlık, okuldan ayrılmaların önlenmesi, zamanın etkinliklere göre dağılımı gibi zaman düzenine yönelik etkinlikler; öğrenci-öğrenci/ öğrenci- öğretmen ilişkileri, sınıf kurallarının öğrencilere benimsetilmesi gibi ilişki düzenlemeleri; olumlu sınıf iklimi, istenen davranışların sürdürülebilir istenmeyenlerin önlenebilir hale gelmesi gibi davranış düzenlemeleri ise sınıf yönetiminin boyutlarını oluşturmaktadır (Başar, 2016).

Okul öncesi eğitim sınıflarının fiziksel boyutunda, sınıf büyüklüğü ve çocuk sayısı oranı davranış yönetimi süreçleriyle birlikte sınıf yönetimini doğrudan etkilemektedir. Sınıfın fiziksel alanın küçük olması çocuklarda saldırgan ve agresif davranışlara, büyük olması amaçsız ve seyrek davranışlara sebep olabilmektedir (Yıldırım, 2021). Sınıf ortamının oluşturulmasında çocukların yaralanmalarını engelleyici önlemlere; köşeli sıralar, kesici delici materyaller, elektrikli aksamalar vb. kullanımına dikkat edilmelidir (Güneş, 2021). Bunun yanında sınıfın yerleşim düzeni oluşturulurken programda belirtilen öğrenme merkezlerinin yaş grubunun gelişim özelliklerine, ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenlenmesine özen gösterilmeli, sessiz ve gürültülü merkezlerin birbirinden uzak olacak şekilde konumlanmasına dikkat edilmeli, günlük akış içerisinde uygulanacak etkinlikler için etkinlik alanlarına da yer verecek şekilde fiziksel alanlar düzenlenmelidir.

Plan-program etkinlikleri boyutunda ise; yıl boyunca ve yılsonunda gerçekleştirilecek bütün çalışmaların eğitim-öğretim yılı başlamadan önce planlanması söz konusudur. Okul öncesi eğitime dair alınacak kararların görüşüldüğü kurul toplantıları, sürecin işleyişine ve çocuklarla ilgili konuların görüşüleceği veli toplantıları, Okul Öncesi Eğitim Programı çerçevesinde oluşturulabilecek taslak eğitim planları, okul dışı öğrenme ortamlarına, aile katılımı etkinliklerine ilişkin planlamalar ile yıl boyunca yapılan etkinliklerin gözden geçirilmesi gibi planlamalar yapılmaktadır.

Okul öncesi eğitim etkinliklerinin verimli bir şekilde uygulanması için zamanın etkili kullanılması önemli bir unsurdur. Aylık eğitim planlarının oluşturulması, eğitim-öğretime hazırlık, günlük eğitim akışında hangi etkinliklere ne kadar süre ayrılacağı, etkinlikler arası geçişlerde kayıp zamanların en aza indirilmesi, eğitim-öğretim zamanının dışında çevrimiçi veli gruplarını yönetme, velilerle yapılan bireysel görüşmeler, stajyer öğrencilere rehberlik gibi ek sorumluluklar okul öncesi eğitimde zaman yönetimine ilişkin planlamalar gerektirmektedir. Güneş (2021) zaman yönetiminin başarısında hedefleri planlama, çocukların hazırbulunuşlukları, ilgi ve ihtiyaçları, öncelikler, sadeleştirme, görev dağılımları zaman tablosu ve hatırlatıcılar, engelleyici veya rahatsız edici materyallerin ortamdaki uzaklaştırılmasının önemli olduğunu ifade etmektedir. Yazar ayrıca planda/etkinlikte esneklik, oluşabilecek risklere karşı önlem ve eylem planları, alternatif etkinlik veya uygulama planlarının oluşturulmasının da zamanın verimli kullanılmasını sağlayabileceğini belirtmekte; grup içinde problem davranışları daha çok gösteren çocuklar için etkinliklerde aktif katılımlarını sağlayabilecek ve sorumluluk alabilecekleri uygulamalara yer verilmesinin zaman yönetimini olumsuz etkileyecek problemlerin de önlenmesine olanak sağlayacağını vurgulamaktadır. Erkılıç (2023) sınıf yönetiminde zaman kullanımının en kritik boyutunun derste zaman kullanımı olduğuna dikkat çekmekte, istendik davranışların istendik sürede kazandırılmasının önemine değinmektedir.

Okul öncesi eğitim sınıflarında sınıf içi iletişim ve etkileşimde sınıf rutinlerinin ve kurallarının oluşturulması, çocuk-çocuk ve çocuk-öğretmen arasındaki ilişkiler açısından önemlidir. Sınıf rutinlerinin oluşturulması çocukların hangi durumda nasıl davranacağına dair yol haritası oluşturacaktır. Benzer şekilde sınıf kurallarının varlığı da çocukların nerede nasıl davranacağı

konusunda onlara ipucu verecektir. Kurallar herkes için benzer prosedürleri içereceğinden sınıf içerisinde düzenin ve adaletin sağlanmasına da olanak tanınmış olacaktır. Okul öncesi eğitim sınıflarında sınıf kurallarına çocuklarla birlikte karar verilmesi ve kuralların görseller yardımıyla çocukların görebileceği yerde sergilenmesi benimsenmesini ve uygulanabilirliğini artıracaktır.

Okul öncesi eğitim etkinliklerinin etkili ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi olumlu sınıf iklimi oluşturulmasıyla yakından ilişkili olduğu bilinmektedir (Akgün, Yarar & Dinçer, 2011). İstendik davranışların artırılması, uygun olmayan davranışların önlenmesi, çocukların motive edilerek güdülenmesi olumlu sınıf ikliminin oluşturulmasında göz önünde tutulması gereken etmenlerdir. Olumlu sınıf ikliminin oluşturulmasında öğretmenlerin etkisi büyüktür. Olumlu beklentilerin paylaşılması, açıkça belirlenmiş davranışları teşvik etmede ödül sisteminin kullanılması, çocuklar ve ailelerle güvene dayalı ilişkilerin kurulması, meslektaş dayanışmasından yararlanılması öğretmenlerin kullanabileceği yöntemler arasında yer almaktadır (Koçyiğit, 2018).

Okul öncesi eğitimde sınıf yönetiminin bütün süreç ve boyutlarında öğretmenin rolü büyüktür. Öğretmen sınıftaki bütün bu süreç ve boyutları yöneten kişidir. Bu bağlamda okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde öğretmenin rolünü daha ayrıntılı olarak tartışmak anlamlı olacaktır.

Okul Öncesi Eğitim Sınıflarının Yönetiminde Öğretmenin Rolü

Okul öncesi eğitim sınıflarında öğretmenler bütün süreç ve boyutları yöneten önemli aktörlerdir. Çocukların okula uyumunun güçlendirilmesinde, sınıf içi süreçlerin etkili bir şekilde yönetilmesinde, çocuklara ve ailelere rehber olunmasında, okul öncesi eğitimin güçlendirilmesinde öğretmenlerin önemli görev ve sorumluluklarının olduğu bilinmektedir. Öğretmenin mesleki bilgi ve becerilerinin yanında kişilik özelliklerinin de sınıf yönetiminde etkili olduğunu söylemek yanlış olmaz. Teyfur'un (2021) da belirttiği gibi; okul öncesi eğitim kurumları çocukların öğretmen kavramıyla tanıştıkları ilk formal kurumlar olması sebebiyle, öğretmenlerin sınıfı yönetecek bir kişilik yapısına sahip olması için bu mesleği severek seçmeleri, yapmaları ve çocuklarla etkili iletişim kurmaları gerekir.

Diğer öğretmenlik uygulamalarına göre okul öncesi öğretmenliği daha farklı bir alandır. Okul öncesi öğretmenliğinde hızlı bir tempo vardır; çok sayıda olay ya da durum aynı anda, bir arada ve hızlı bir şekilde gelişir. Öğrenme-öğretme sürecinin etkili olması için, öğretmenin, teknik bilgilerini kendi kişilik özellikleri ile bütünleştirip kullanması gerekir. Öğretmen bir yandan bilgi, beceri ve tutumları ile eğitim sürecine kalite kazandırmakta diğer yandan uyguladığı yöntem, teknik ve stratejilerle eğitim programında yer alan davranışların çocuklara kazandırılmasında kritik bir rol oynamaktadır (Gürkan, 2005; Şahin, 2005). Bu nedenle, öğretmen çocukların buldukları yaşlara ait gelişimsel özellikleri bilmeli, ayrıca her çocuğun aile yaşantısı hakkında da ayrıntılı bilgi sahibi olmalıdır. Böylece ilk kez annelerinden, evlerinden ayrılarak gelen küçük çocukların ihtiyaçlarına iyi cevap verebilir, onların neden bazı davranışları yaptıklarını daha iyi anlayabilir (Oktay, 2002).

Ev ortamından ayrılarak okula uyum sağlamaya çalışan çocukların okula ve öğrenmeye karşı oluşturacağı ilk tutumlarda öğretmenlerin etkisi büyüktür. Okulun ilk günlerinde farklı kaygılar yaşayan çocukların güvende hissetme, saygı duyulma ve iyi bakılma ihtiyaçları öğretmenin onları sıcak bir şekilde karşılamasıyla başlar. Öğretmen çocukların gelişim özelliklerini göz önünde bulundurarak kuralları çocuklarla birlikte oluşturmalı ve esnek bir şekilde uygulanmasına özen göstermeli, açıkça belirlenmiş davranışları teşvik etmede ödül ve teşvik sistemini dikkat edilmesi gereken yönleri de göz önünde bulundurarak kullanabileceğini bilmelidir (Koçyiğit, 2018; Tunçeli, 2018). Sınıf içi iletişim süreçlerinde demokratik ortamın sağlanmasında temel sorumluluk öğretmenindir. Çocukların etkin

katılımının sağlandığı iletişim süreçlerinin; öğretmen-çocuk, çocuk-çocuk ve öğretmen-aile iletişimde çocuğu merkeze alan bir anlayışla sürdürülmesi sınıfın hem sosyal hem de psikolojik olarak iyi olmasını sağlayacaktır (Yıldırım, 2021). Okulun ilk günlerinde çocukların okula uyumunu güçlendirmek için öğretmen ailelerin desteğinden yararlanması gerektiğinin bilincinde olmalıdır. İlk günlerde planlanan etkinliklerin ailelerin de katılımıyla gerçekleştirilmesi öğretmenin sınıf yönetiminde yaşayacağı problemleri en aza indirecektir. İlk günlerde ailelerle düzenlenecek olan toplantılarda karşılıklı beklentiler dile getirilmeli, okula uyum süreciyle ilgili aileler bilgilendirilmeli ve güvene dayalı bir ilişki tesis edilmeye çalışılmalıdır. Öğretmen ilk günlerde çocukların güvenini kazandığında sınıfı daha iyi yönetebilecek, her geçen gün kuralları ve rutinleri oturarak etkinlikleri daha etkili bir şekilde uygulayarak çocukların davranışlarını daha iyi yönetebilecektir.

Çocukların okula olan tutum ve yaklaşımları, çocuğun/ailenin okuldan beklentileri, akran ilişkileri, öğretmenlerin eğitim felsefesi, mesleki bilgi ve becerilerinin yanında sahip olduğu tutum ve değerler ile kişilik özelliklerinin sınıftaki davranış süreçlerinin yönetimine yön verdiğini söylemek mümkündür. Karataş ve Güngören'e göre (2021), çocukların davranışlarını çoğu zaman bir sebebe bağlamak mümkün olmamakla birlikte, onların davranışları; bireysel özellikler ve ihtiyaçlar, okul/sınıf iklimi/kültürü, öğretmenlerin geçmiş yaşantıları, okul-çevre-aile ilişkisi gibi değişkenlerin etkisi altında kalabilmektedir. Öğretmenin davranış yönetimi yöntem ve stratejilerine dair yeterliklere sahip olması ve bu konuda kendini yetiştirmesi/geliştirmesi, sistematik gözlemler yapması, çocuğu tanınması, çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak etkinlikleri planlaması/sürdürmesi, gerektiğinde meslektaşlarıyla ve ailelerle işbirliği yapması, mesleki etik değerlere (adalet, hoşgörü, eşitlik, farklılıklara saygı, güven vb.) sahip olması, olumlu sınıf ortamı oluşturmaya istekli olması sınıf yönetimi sürecinde önemli hususlar olarak değerlendirilmelidir.

Okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde önemli hususlardan bir diğeri de etkili bir eğitim akışının oluşturulmasıdır. Kaf (2018), öğretmenin nasıl bir yol izleyeceğini, çocukların gereksinimlerinin neler olduğunu, okulda buldukları zamanı nasıl kullanacağını, çocukların bu zaman içerisinde neler yapması gerektiğini göz önünde bulundurarak oluşturacağı öğretim planının sınıf yönetimi problemlerini azaltabileceğini ileri sürmektedir. Yazar ayrıca çocukların okula geldikleri andan gidene kadar ne tür etkinliklerle meşgul edileceğinin belirlenmesinin yanında, B ve C planının da hazır olmasının olası sınıf yönetimi problemlerini en aza indirgemeyi kolaylaştıracağını vurgulamaktadır. Bunun yanında; çalışma şekillerine (bireysel, küçük-büyük grup), pasif-hareketli etkinliklere ve etkinlik çeşitlerine (oyun, fen ve doğa, matematik, okuma-yazmaya hazırlık, müzik, sanat vd.) dengeli bir şekilde yer vererek eğitim akışının oluşturulması, çocukların ilgileri doğrultusunda etkinliklerin sürdürülmesi, etkinlikler arası geçişlerde nasıl bir yol izleneceğinin planlamalarda göz önünde bulundurulması, yönergelerin açık ve anlaşılır bir şekilde sunulması sürecin takip edilmesi ve çocukların odaklanmalarını artıracak düzenlemelerin yapılması sınıf yönetiminde önemlidir.

Çocukların gelişim özelliklerinin, ilgi ve ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak hazırlanan eğitsel etkinliklerin etkili ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi öğretmenin programı yönetirken sınıf yönetimi becerilerine sahip olmasını, kaynakları eğitsel amaçları gerçekleştirebilmek için örgütlemesini gerekli kılmaktadır. Sınıfta sahip olunan kaynaklardan biri olan zamanın yönetimi, çocukların eğitsel süreçlerden daha fazla kazanım elde etmesi için etkinlik sürelerinin verimli kullanılmasıdır. Okul öncesi eğitim sınıflarının hareketli yapısından dolayı öğretmenin çocuk merkezli bir zaman yönetimini benimsemesi gerekir (Dilek, 2021).

Özetle; okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde, öğretmen sınıftaki bütün süreçlerin takipçisi ve yönlendiricisi olmalı, kuralları ve rutinleri etkin kılarak çocukların okulda bulunduğu zaman dilimini verimli geçirmesini sağlayacak planlamalar yapmalı, sınıfın önemli bir üyesi olduğunu çocuklara hissettirerek varlığını görünür kılmalıdır.

Okul Öncesi Eğitimde Sınıf Yönetimini Kolaylaştıracak Stratejiler

Okul öncesi eğitimin etkili ve verimli bir akış içinde sürdürülebilmesini kolaylaştıracak stratejiler; güvenli bir ortam oluşturma, çocuğu tanıma ve geliştirme, etkili iletişim kurma, sınıfta olumlu iklim yaratma, kolektif bilinç oluşturma, yüksek yarar gözeten uygulamalar yapma, öğretmenin olumlu kişilik özelliklerine sahip olması, öğretmenin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirme konusunda istekli olması, lider öğretmenlik uygulamaları ve sınıf yönetimi dersinin okul öncesi öğretmenliği programındaki önemi ile birlikte ele alınmıştır.

Güvenli bir ortam oluşturmak sınıf yönetiminde problemleri azaltacaktır. Güvenli bir ortam oluşturmak için; güvenliğin sağlandığı, kafa karışıklığının önlenildiği, bireysel hassasiyetlerin korunduğu ve birlik duygusunun oluşturulduğu, kuralları ve rutinleri barındıran düzenleyici bir mekanizmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Sınıf yaşamının içinde kurallar ve rutinler; sınıfa girmekten, palto ve çantaları asmaya, oturacak bir yer bulmaya, malzemeleri temin etmeye, malzemeleri kaldırmaya, çalışma alanını düzenlemeye, etkinlikleri tamamlamaya, yemeğini yemeye ve eve gitmek için hazırlanmaya kadar sınıfta olup bitenlerin geniş bir yelpazesini kapsamaktadır (Carter & Doyle, 2006). Güvenli bir öğrenme ortamının hazırlanması sınıf yönetiminin başarısı açısından önemlidir. Okul öncesi eğitimde fiziksel ortam düzenlemelerinde ve ilişki düzenlemelerinde çocukların kendini güvende hissedeceği bir eğitim ortamının sağlanması gerekir. Fiziksel ortam düzenlenirken çocukların güvenliğini tehdit edebilecek, yaralanma riski oluşturabilecek unsurlar (kontROLSÜZ giriş-çıkışlar, sivri materyaller, sabitlenmemiş eşyalar, kaygan zemin vb.) göz önünde bulundurulmalıdır. Bunun yanında; sınıfta akran ve çocuk-öğretmen ilişkilerinde korku ve kaygı yaratabilecek, fiziksel ve psikolojik şiddet unsurlarını barındırmayan, sevgi, saygı, samimiyet, dürüstlük ve hoşgörüyeye dayalı bir ilişki düzeni oluşturulmalıdır. Ailelere çocuklarının güvenli bir ortamda oldukları hissini verilmesi de önemli bir diğer husustur. Ailelerin yaşam tarzını, değerlerini ve normlarını bilmek ilişkileri güçlendirecektir. (Bilir, 2014; Teyfur, 2021). Aile katılımı etkinlikleri planlanarak ailelerin güveni güçlendirilmeye çalışılabilir.

Sınıf yönetiminin odak noktası çocuğu tanıma ve geliştirme olmalıdır. Sınıf yönetimi, düzeni sürdürme hedefinden her çocuğun tam olarak gelişmesi ve sınıf topluluğu içindeki rolünü bulması için fırsatlar sağlamaya doğru değişen çocuk merkezli bir perspektiften ele alınmalıdır (Bivona & Williford, 2023). Çekirdek aile ortamından kurumsal bakım ve eğitim biçimine geçen küçük bir çocuğun görevlerinden biri özerklik, yani bağımsızlık ve özyönetim duygusu kazanmaktır. Öngörülebilir ve istikrarlı bir ortam, birçok çocuğa deneyimledikleri aile ortamını yansıtır ve bu bağlamda geliştirdikleri güven duygusunun üzerine inşa edilir. Tutarlılık ve güvenin bir çocuğun evini karakterize etmediği durumlarda, istikrarlı bir okul ortamı çocukların hayatlarını istikrara kavuşturmaya ve temel bir güven duygusu oluşturmaya yardımcı olabilir. Aynı zamanda, özerkliği geliştirmek için küçük çocukların inisiyatif alma, keşfetme ve seçim yapma konusunda desteklenen fırsatlara ihtiyaçları vardır (Carter & Doyle, 2006). Çocuklara isimleri ile hitap edilmeli, çocukların duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine izin verilmeli, bütün çocuklarla dengeli bir iletişim kurulmalı - belli çocuklarla abartılı ilgilenilmemeli, çocukların yaratıcı yönleri fark edilmelidir (Teyfur, 2021). Çocukları tanıma, onları geliştirme yolunda atılacak en önemli adımdır.

Etkili iletişim sınıf yönetiminin bütün süreçlerinde gereklidir. İletişim oldukça karmaşık ve çok boyutlu bir kavramdır. Sınıf içi iletişim sadece öğretmen-çocuk arasında değil, çocuk-çocuk, çocuk-öğretmen ve çevreden hepsine dönük süreçleri kapsar. Bunlardan sadece birine yönelik tek yönlü olan bir iletişim şekli sıkıcı ve yararsızdır. İletişimin en önemli ögesi olan dil ile öğretmen çocukların davranışlarını yargılayıcı olmayan esnek ve betimleyici bir şekilde kontrol etmelidir. Kaygıları azaltan, katılımı güçlendiren ve güdüleyici bir iletişim tarzı benimsenmelidir. Gülümseme, başla onaylama, yürüyüş biçimi gibi birçok jest ve mimik iletişimi tamamlayıcı öğelerdir (Aydın, 2019). Okul öncesi eğitim sınıflarında bütün süreçlerde öğretmenin açıklamaları-yönergeleri basit, anlaşılır bir dille çocuklara sunması etkili iletişim açısından önemlidir. Öğretmen bütün süreçlerde anlayışlı ve sevecen olmaya çalışmalı yapıcı bir dil ile iletişim kurmaya özen göstermelidir. Çocuklara yakın davranma, ihtiyaç duydukları anlarda izin alarak sarılma, topluluğun bir üyesi olduğunu hissettirmek için çocuklara yakın pozisyonda konum alma, bazı çocukların (içine kapanık, sürece dahil olmak istemeyen, davranış sorunları olan vb.) yakınında durma gibi stratejiler etkili iletişimi güçlendirecektir. Bunun yanında iletişim çocukların ilişki kurma becerilerini de destekleyen bir olgudur. Çocukların öğretmenleriyle olduğu kadar akranlarıyla kurduğu iletişim de sınıf yönetiminin önemli bir parçasıdır. Çocuklar arasındaki iletişimin gözlemlenmesi ve iletişimde olumlu dil kullanmaları yönünde çocukların yönlendirilmeleri gerekir. Okulda olduğu gibi evde de olumlu iletişim biçiminin desteklenmesi için aileler de bu sürece dâhil edilmelidir.

Sınıfta olumlu iklim yaratmak sınıf yönetimini kolaylaştıracaktır. Sınıfta olumlu bir iklim yaratmanın, kullanılan dil ve davranış biçimleriyle yakından ilişkili olduğunu söylemek mümkündür. Öğretmenin güne başlarken çocukları güler yüzle ve güzel sözlerle karşılaması, gün boyunca sabırlı, sevecen ve teşvik edici tavırlar içinde olması, gün sonunda yine çocukları güler yüzle ve güzel sözlerle uğurlaması olumlu sınıf iklimi oluşturulması açısından önemlidir. Ayrıca demokratik bir sınıf ortamının yaratılması da önemli bir husustur. Aydın'ın (2019) da belirttiği gibi öğretmen çocuklara duygusal ve düşünsel planda eşit mesafede bulunarak sınıf iklimini yumuşatmalı, insancıl bir sınıf iklimi yaratmalıdır. Çocukların davranışları yönlendirilirken, kural ifadeleri oluşturulurken olumlu bir dil kullanılmalıdır. "Konuşmayın" demek yerine "sessiz olalım", "koşmayın" demek yerine "yavaş hareket edelim", "arkadaşına kötü davranma" yerine "arkadaşlarımıza saygılı olalım" vb. çocuklardan beklenen davranışlar açık ve net bir şekilde olumlu ifadelerle belirtilmelidir. Bu yolla çocuklar neyi yapmayacaklarına değil neyi yapacaklarına yönlendirilmiş olacak ve davranış yönetiminde kafa karışıklıklarının önlenmesi sağlanacaktır. Sınıfa uyum sağlamakta zorlanan, etkinliklere katılmak istemeyen, yapamayacağını düşünen çocuklar da olacaktır. Bu durumda akran ilişkilerini güçlendirmek sınıfta olumlu iklim yaratmak için bir yol olabilir. Akran desteği, etkinliklere katılmaları için çocukları güdülemek amacıyla kullanılabilir. Kolektif çalışmayı destekleyecek grup etkinlikleri çekingen, içine kapanık ve yeterliklerinin sınırlı olduğunu düşünen çocuklar için motive edici olabilir. Çocukların akran ilişkilerini güçlendirmek için, sınıfta geçirilen güzel anların fotoğraflarının sergilendiği bir "sevgi duvarı" oluşturulabilir. Bu uygulamayla sınıfta birlik, beraberlik, saygı ve sevgiye dayalı bir ortamın oluşması güçlendirilebilir.

Kolektif bilinç sınıf yönetimini güçlendirecektir. Hem çocukların hem de öğretmenlerin kolektif çalışma bilincini geliştirmek sınıf yönetiminde önemli bir husustur. Sınıf kolektif bir varoluş alanıdır. Farklı sosyo-ekonomik çevrelerden gelen çocukların paylaştığı sınıf ortamı, çok boyutlu ve dinamik bir süreklilik içinde yaşanır. Bir sınıfı yönetmek, günü oluşturan bölümlere yerleştirilmiş eylem programlarında çocukların işbirliğini kazanmak ve sürdürmek anlamına gelir. Öğretmenin sınıfta bulunan bölümlerin eylem programlarını ve bu eylem programlarında çocukların işbirliğini davet

etmek ve güvence altına almak için yapabilecek eylemleri anlaması gerekir. Öğretmenler genellikle davranışları gözlemlemek ve izlemek, katılımı teşvik etmek ve kolaylaştırmak ve çocukları psikolojik veya fiziksel tehditlerden korumak için eylemde bulunurlar. Bu tür ortamlarda sınıf yönetimi; bireyleri desteklemek, eylemleri yeniden yönlendirmek veya çatışmalara arabuluculuk yapmak için gerektiğinde müdahale etmeye bağlıdır (Aydın, 2019; Carter & Doyle, 2006). Okul öncesi eğitim sınıflarında günlük akıştaki süreçlere çocukların dâhil olmasını bir işbirliği olarak görmek gerekir. Çocukların direnç göstermesi, sürece dâhil olmak istememesi öğretmenin sınıf yönetimi açısından zorlanmasına neden olacaktır. Burada çocukları ortak duygular etrafında toplayarak kolektif bir bilinç oluşturmayı öğretmenin en önemli görevi olarak görmek gerekir. Bunun yanında çocukların birbiriyle olan etkileşimi de işbirliğini güçlendirir. Öğretmenin akran etkileşimini güçlendirecek uygulamalar yapması ve gerektiğinde önlemler alması önemlidir. Örneğin; okul öncesi eğitim sınıflarındaki günlük rutinler arasında güne başlarken serbest oyun saati yer alır. Serbest oyun saatinde çocukların gözlenmesi, oyunlarına dâhil olunması akran etkileşimini izlemek ve gerektiğinde (şiddet, zorbalık gibi durumlarda) müdahale etmek açısından önemlidir. Öğretmenin bu dâhil olma biçimi kolektif bilinci de güçlendirecektir. Benzer şekilde etkinlikler arasındaki geçişlerde çeşitli geçiş rutinlerinin (parmak oyunu, tekerleme vb.) oluşturulması, sınıf şarkısı, açılış-kapanış dansı gibi etkinlikler, küçük/büyük grup çalışmaları da kolektif bilinci güçlendirebilecek uygulamalar olabilir.

Yüksek yarar gözetilen uygulamalar yapmak sınıf yönetimini güçlendirecektir. Öğretmenler sınıfı yönetirken; ailelerin güvenini kazanma, etkinliklere çocukların dikkatini çekme, davranış sorunlarını çözme, rutin ve kuralları oluşturma gibi birçok konuda çalışmalar yürütürler. Planlamalarda yüksek yarar sağlamayı gözetmek etkililiği artıracak, yeni çözüm arayışları uygulamaların her geçen gün iyileşmesini sağlayacaktır. Güneş (2021), uygulamalarda çocukların yaratıcılıklarını geliştiren, merak ve keşif duygularını destekleyen etkinliklere yer verilmesinin çocukların akademik gelişimlerini desteklemenin yanında onların dikkat, konsantrasyon ve motivasyonlarını da olumlu şekilde etkileyeceğini ifade etmektedir. Yazar, şiddet, saldırganlık ve öfke davranışlarının çözümü için işbirliğine ve empati kurmaya dayalı uygulamalar (çözüm masası, barış masası, mır mır köşesi vb.) geliştirmenin güçlü yöntemler olduğunu vurgulamaktadır.

Olumlu kişilik özellikleriyle öğretmen sınıf yönetimine olumlu etkide bulunacaktır. Mizah duygusuna sahip olma, Türkçeyi iyi-güzel-doğru kullanma, yapılan işleri sevme (Teyfur, 2021), iletişimde olumlu ve açık bir dile sahip olma, çözüm odaklı ve yaratıcı olma, örnek davranışlar sergileme, sabırlı ve sevgi dolu olma gibi olumlu kişilik özellikleri sınıf yönetiminde öğretmenin en büyük destekçisi olacaktır. Öğretmenler sınıftaki süreçleri yönetirken, çocukların davranışlarına yön verirken, kendi davranışlarını ve söylemlerini nasıl yönlendirecekleri konusunda kararlar vermektedir. Öğretmenlerin olumlu kişilik özellikleriyle olay ve olgulara yaklaşımları sınıf yönetiminin çok önemli bir parçası olarak düşünülebilir bu nedenle sık sık öz değerlendirme yapmaları yararlı olacaktır. Bivona ve Williford (2023), çocukların güvenliğine zarar veren, çocuğun öğrenimine veya başkalarıyla ilişkilerine katılma becerisine müdahale eden davranışların ilettiği temel ihtiyacı anlamak için öğretmenlerin bağlamı dikkate almalarının yararlı olacağını belirtmekte ve tepkilerini belirlerken şu sorulara yanıt aramalarını öğretmenlere önermektedir: Çocuğun bu davranışı bende hangi duyguları uyandırıyor ve neden? Bu davranışı algılayış biçimimi hangi faktörler etkiliyor? Bu davranışı çocuğun durdurmasını istememin nedeni neler? Bu nedenler sınıf yönetimi hedeflerim ve topluluk değerlerimiz ile uyumlu mu? İstedğim sonuçla ya da iletmek istediğim mesajla uyumlu olması için nasıl bir yanıt vermem/vermemem gerekir? Uygulamalarım hem bu çocuğun hem de grubun şu anki ihtiyaçlarını nasıl karşılayabilir? Bununla birlikte, öğretmenlerin çocukların keşiflerine ve girişimlerine karşı cezalandırıcı ve güç iddia eden

tepkilerinin, özerklik ve kendine güven yönündeki gelişimini engelleyeceği açıktır (Carter & Doyle, 2006). Öğretmenin çocukların özerkliğini, yaratıcılığını engelleyen tutum ve uygulamaları sınıfın öğrenme ikliminin bozulmasına ve davranış sorunlarının oluşmasına zemin hazırlayabilir. Öğretmen sınıftaki bütün süreçlerde çocukları gözlemleyerek cesaretlendirici bir yaklaşımla desteklemeli, etkili planlamalar ve uygulamalarla çocukların yeterli alanlarını güçlendirmelidir.

Öğretmenin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirme konusunda istekli olması sınıf yönetimi becerilerini de geliştirmesini sağlayacaktır. Okul öncesi eğitim sınıflarının etkili bir şekilde yönetilebilmesinde okul öncesi öğretmenin rolü büyüktür. Başarılı bir öğretmen kendini sürekli geliştirmeyi amaçlamalıdır. Bu gelişme süreci, sadece kurumsal bilgileri değil, günlük yaşamın psikolojik gerçekliğini de kapsayan, özgün ve doğal bir duyarlılığı da içermelidir (Aydın, 2019). Başarılı bir okul öncesi öğretmeni; okul öncesi eğitim materyali yapacak donanımda olmalı, drama, müzik, resim, fen ve doğa, matematik, müze ve tarihi geziler konularında bilgi ve becerilere sahip olmalı, çocukların beslenme biçimlerini bilmeli, çocuk gelişimi ve eğitimi konusunda bilgili olmalıdır (Teyfur, 2021). Okul öncesi eğitim sınıflarında aynı anda birçok olay gerçekleşebilmektedir. Bu durum, okul öncesi öğretmenlerinin aynı zamanda iyi birer gözlemci olmasını, pratik düşünme becerilerine sahip olmasını ve hızlı kararlar almasını da gerekli kılmaktadır. Okul öncesi eğitim sınıflarının etkili bir şekilde yönetilebilmesi için öğretmenlerin geleneksel rollerinin dışına çıkabilmesi önemlidir. Bunu sağlayabilmek için hizmet öncesinde edinilen mesleki bilgi ve becerilere, meslek içinde de yenilerinin eklenmesi için öğretmenler çaba sarf etmelidir. Eğitim bilimlerindeki gelişmeleri takip ederek yeni bilgi ve beceriler edinmesi öğretmenin bu bilgi ve becerileri sınıf yönetimine de olumlu bir şekilde yansıtmasını sağlayacaktır.

Sınıftaki süreçleri, çocukların davranışlarını yönetirken öğretmenler zaman zaman zorluklar yaşayabilmektedir. Öğretmen ihtiyaç duyduğu anlarda meslektaşlarının ve ailelerin desteğine başvurabilmelidir. Sınıf yönetimi konusunda işbirliğine açık olması, meslektaşlarıyla yardımlaşması öğretmenin yalnızlık ve tükenmişlik duygularını yaşamalarının önüne geçecek bir yol olabilir. Aydın (2019) öğretmenin bir yandan okuldaki rehberlik servisi bir yandan da ailelerle yakın ilişkiler geliştirerek sistemin öğelerinden yararlanabileceğini, böylece eğitim sorunları karşısında yalnız kalmaktan kurtulabileceğini ve eğitim sistemini etkileyen öğelerin katkılarını bütünleştirebileceğini ifade etmektedir.

Sınıf yönetiminin lider öğretmenlik rolleriyle bütünleştirilerek sürdürülmesi önemlidir. Okul öncesi öğretmenleri, okul öncesi eğitimdeki bütün süreçlere yön veren eğitimciler olarak düşünülebilir. Bütün süreçlerin etkili bir şekilde yönetilebilmesi, çocuklara, ailelere ve topluma liderlik edilmesini de gerekli kılmaktadır. Bay-Dönertaş, (2023c) okul öncesi eğitimde liderliğin; öğrencilerinin her birini tanımak için zaman ayırma ve onlarla güçlü ilişkiler kurma, yüksek kalitede bakım sağlamak için elinden gelenin fazlasını yapma, sınıfı bir cazibe merkezi haline getirmek için etkili uygulamalar yapma ve toplumu harekete geçirme gibi farklı rollerde gerçekleşebileceğini ifade etmekte, okul öncesi eğitimde lider öğretmenin, çocukların hayata mümkün olan en iyi başlangıcı yapmalarını sağlamak için çaba sarf etmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Yazar, okul öncesi eğitimde lider öğretmenin özelliklerini; çocukların öğrenmesi ve büyümesi için olumlu, besleyici ve teşvik edici bir ortam yaratma, aileler, okul yönetimi ve meslektaşlarıyla güçlü ilişkiler kurma, olumlu sınıf iklimi oluşturma, etkili bir eğitim akışı planlama ve sınıf yönetimi için etkili stratejiler geliştirme, çocukların yüksek yararını her daim gözetme ve okul öncesi eğitimin savunucusu olma şeklinde sıralamaktadır.

Okul öncesi eğitim programlarında okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimine ilişkin derslerin yer alması öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerini artıracaktır. Okul öncesi eğitim sınıflarının yapısı ve işleyişi

diğer eğitim kademelerinden farklıdır. Sınıf düzeni, çocukların yaş grubu, gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları, programın özellikleri ve işleyişi, rutinler, aile, çevre gibi sınıf içi ve sınıf dışı birçok etmen bu farklılıkların kaynağını oluşturarak okul öncesi eğitimin kendine özgü yönlerini ortaya çıkarmaktadır. Okul öncesi eğitim sınıflarında çocuk merkezli, oyun temelli, esnek, kesintisiz ve çoğu zaman tempolu bir işleyiş vardır. Okul öncesi eğitimin kendine özgü yönleri sınıf yönetiminin de özel bir bakış açısıyla ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini özel bir alan olarak düşünmek, okul öncesi öğretmenliği programlarında “okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi” dersine ayrı bir ders olarak yer vermek anlamlı olabilir. Ders içeriğinde, okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde; temel kavramlar, etkili bir lider olarak öğretmen, ilk günler, dirençle baş etmek, rutinler ve kurallar, okul olumlu sınıf iklimi oluşturma, iletişim ve etkileşim, veli görüşmeleri, öğrenen ve gelişen öğretmen gibi kavram ve konular, sınıf yönetimine dair kavram ve konularla bütünleştirilerek çağdaş bir yaklaşımla ve uygulamalı olarak ele alınabilir. Okul öncesi öğretmenliği programlarında “okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi” dersine ayrı bir ders olarak yer vermek; öğretmen adaylarının sınıf yönetimi bilgi, beceri ve deneyimlerini arttırabilmenin bir yolu olarak düşünülebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Derleme türünde olan bu çalışmanın odağını okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi oluşturmaktadır. Bireyin gelişiminin en hızlı olduğu okul öncesi dönemde, planlı ve programlı eğitim etkinliklerine erişimi, okul öncesi eğitim sınıfları aracılığıyla sağlanmaktadır. Okul öncesi eğitim süreçlerinin etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilebilmesi sınıfta sürdürülen etkinliklerin amacına ulaşmasıyla yakından ilişkilidir. Bu noktada sınıf yönetiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Sınıf yönetimi kaynakların verimli bir şekilde kullanılarak eğitsel süreçlerin etkili bir şekilde sürdürülmesini sağlayan uygulamalar olarak ifade edilebilir.

Diğer eğitim kademelerinden farklı olarak, okul öncesi eğitim sınıflarında, tıpkı ev ortamında olduğu gibi çocukların rahat hareket edebileceği bir düzen mevcuttur. Sınıf içerisinde bulunan araç-gereç ve materyallerin yaş grubunun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak seçilmesi, güvenli ve sağlığa uygun olması önemlidir. Okul öncesi eğitim sınıflarında; aylık dönemler hâlinde planlanan, günlük yapılacak çalışmaların düzenli bir şekilde yer verildiği çerçeve bir plan-günlük eğitim akışı uygulanmaktadır (MEB, 2013). Bu akışın etkili bir şekilde planlanarak sürdürülmesi ve geliştirilmesi önemlidir. Etkili sınıf yönetimi bunu sağlayabilmek için gereklidir. Okul öncesi eğitim sınıflarının yapısı ve işleyişindeki farklılıklar okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini diğer kademelerin sınıf yönetiminden farklılaştırmaktadır. Yaş grubunun gelişimsel özellikleri ve gereksinimleri, sınıfın fiziksel yapısı, programın özellikleri ve işleyişi, rutinler, aile, çevre gibi sınıf içi ve sınıf dışı etmenler okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini çağdaş yaklaşımlarla bütünsel bir bakış açısıyla ele almayı gerekli kılmaktadır.

Okul öncesi eğitimde sınıf yönetim süreçleri aylık planda ele alınan kazanım ve göstergeler, kavramlar, aile katılım etkinlikleri gibi öğelerin sınıftaki çocukların gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak hangi sıraya göre günlük eğitim akışlarında ele alınacağına karar verilmesi; verilen kararlar doğrultusunda eğitim akışlarının oluşturulması; plan uygulanma sürecinde ve sürecin sonunda etkinliklerin çocuk-öğretmen-program açısından değerlendirilmesi şeklinde ele alınabilir.

Sınıf yönetiminin boyutları arasında; fiziksel ortamın yönetimi, plan-program etkinliklerinin yönetimi, zaman yönetimi, sınıf rutinlerinin ve kurallarının yönetimi, olumlu sınıf iklimi oluşturulması

yer almaktadır (Başar, 2016). Okul öncesi eğitim sınıflarının fiziksel ortamının yönetilmesinde; sınıf büyüklüğü, çocuk sayısı, kullanılan araç-gereç ve materyaller, öğrenme merkezlerinin oluşturulması göz önünde bulundurulması gereken hususlardır. Plan-program etkinlikleri boyutunda, yıl boyunca ve yılsonunda gerçekleştirilecek bütün çalışmaların eğitim-öğretim yılı başlamadan önce planlanması söz konusudur. Zaman yönetimi boyutunda; aylık eğitim planlarının oluşturulması, eğitim-öğretime hazırlık, günlük eğitim akışında hangi etkinliklere ne kadar süre ayrılacağı, etkinlikler arası geçişlerde kayıp zamanların en aza indirilmesi, eğitim-öğretim zamanının dışında çevrimiçi veli gruplarını yönetme, velilerle yapılan bireysel görüşmeler, stajyer öğrencilere rehberlik gibi ek sorumluluklar yer almaktadır. Sınıf rutinlerinin ve kurallarının yönetimi boyutu; çocukların hangi durumda nasıl davranacağına dair yol haritası oluşturacak rutin ve kuralların oluşturulmasını içermektedir. Olumlu sınıf iklimi oluşturulması boyutunda; istenlik davranışların artırılması, uygun olmayan davranışların önlenmesi, çocukların motive edilerek güdülenmesi yer almaktadır.

Bütün bu süreç ve boyutların yönetilmesinde okul öncesi öğretmenleri önemli aktörlerdir. Çocukların okula uyumunu güçlendirecek, eğitim süreçlerini etkili bir akışla sürdürecektir, zamanın verimli kullanılmasını sağlayacak ve sınıftaki davranış süreçlerine yön verecek kişiler öncelikle öğretmenlerdir. Bu nedenle, okul öncesi eğitim sınıflarının etkili bir şekilde yönetilebilmesi için öğretmenler mesleki bilgi ve becerilerle donanmış ve okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimi konusunda iyi yetişmiş olmalıdır.

Okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini kolaylaştıracak stratejiler şu genel başlıklar ve tavsiyeler altında ele alınabilir: (1) Güvenli bir ortam oluşturmak sınıf yönetiminde problemleri azaltacaktır. (2) Sınıf yönetiminin odak noktası çocuğu tanıma ve geliştirme olmalıdır. (3) Etkili iletişim sınıf yönetiminin bütün süreçlerinde gereklidir. (4) Sınıfta olumlu iklim yaratmak sınıf yönetimini kolaylaştıracaktır. (5) Kolektif bilinç sınıf yönetimini güçlendirecektir. (6) Yüksek yarar gözetilen uygulamalar yapmak sınıf yönetimini güçlendirecektir. (7) Olumlu kişilik özellikleriyle öğretmen sınıf yönetimine olumlu etkide bulunacaktır. (8) Öğretmenin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirme konusunda istekli olması sınıf yönetimi becerilerini de geliştirmesini sağlayacaktır. (9) Sınıf yönetiminin lider öğretmenlik rolleriyle bütünleştirilerek sürdürülmesi önemlidir. (10) Okul öncesi eğitim programlarında okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimine ilişkin derslerin yer alması öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerini arttıracaktır.

Okul öncesi eğitimde etkili uygulamaların yapılabilmesi için sınıf yönetimi süreç ve boyutlarının etkili bir şekilde işletilmesi önemlidir. Bunu sağlayabilmek için okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimine dikkat çekilmeli, hizmet öncesinde ve hizmet içinde okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimine ilişkin eğitimlere daha çok yer verilmelidir. Okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimi özel bir alan olarak düşünülmeli, okul öncesi öğretmenliği programlarında "okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi" dersine ayrı bir ders olarak yer verilmelidir. Okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde öğretmenlerin yaşadıkları zorluklar tespit edilmeli, bu zorlukların üstesinden gelebilmeleri için öğretmenleri motive edecek, mesleki bağlılıklarını güçlendirecek politikalar geliştirilmelidir. Okul öncesi eğitim sınıflarının yönetimini kolaylaştıracak önlemler alınmalı, öğretmenlerin daha iyi şartlarda, kalabalık olmayan sınıflarda, yardımcı öğretmen/yardımcı personel desteğiyle çalışmalarını sağlanmalı, bu konuda gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Okul öncesi eğitim sınıflarının yönetiminde öğretmenlerin yaşadıkları zorluklardan yola çıkılarak eylem araştırmalarının planlanması alana katkı sağlayacaktır.

Etik Bildirim

Bu çalışma derleme türünde olduğundan dolayı etik kurul kararı gerekmemektedir.

Kaynaklar

- Adıgüzel, İ. & İpek, C. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve tükenmişlik düzeyleri. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 7(23), 247-273.
- Akgün, E., Yarar, M., & Dinçer, Ç. (2011). Okul öncesi öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde kullandıkları sınıf yönetimi stratejilerinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 1-9.
- Aydın, A. (2019). *Sınıf yönetimi* (20. Baskı). Pegem Akademi.
- Başar, H. (2016). *Sınıf yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Bay-Dönertaş, A. (2023a). Türk eğitim sisteminde okul öncesi eğitimin ulusal yasal dayanakları. Ö. Baltacı (Ed.), *Eğitim bilimleri araştırmaları-IV* (s. 113-140) içinde. Özgür Yayınları. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub170>
- Bay-Dönertaş, A. (2023b). Okul öncesi eğitim örgütlerinin yönetiminde liderlik. Ö. Baltacı (Ed.), *Eğitim bilimleri araştırmaları-IV* (s. 91-112) içinde. Özgür Yayınları. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub170>
- Bay-Dönertaş, A. (2023c). Leader teacher in preschool education according to teacher candidates. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 8(23), 1427-1465. <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.637>
- Bilir, A. (2014). Sınıf yönetiminde başarının aracı: Önlemsel model. *Folklor/edebiyat*, 20(78), 203-214.
- Bivona, M. A., & Williford, A. P. (2023). Classroom management in early childhood education. In E. J. Sabornie & D. L. Espelage (Eds.), *Handbook of classroom management* (p.534-557). Taylor & Francis.
- Bulut, A. (2020). Sınıf yönetimi becerisinin ölçümü: Okul öncesi öğretmenleri üzerine kesitsel bir tarama. *Journal of Computer and Education Research*, 8(16), 590-607.
- Carter K., & Doyle W. (2006). Classroom management in early childhood and elementary classrooms. In C.M. Evertson & C.S. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues* (p. 373-406). Routledge.
- Dikmen-Ada, B. (2019). Türkiye’de uygulanan okul öncesi eğitim programlarının tarihsel gelişimi. A. Yıldırım (Ed.), *Okul öncesi eğitim programları* (1. Baskı, s. 19-48) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786050370096
- Dilek, H. (2021). Okul öncesi eğitimde zaman yönetimi. N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s. 189-212) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Dinçer, Ç., & Akgün, E. (2015). Okul öncesi öğretmenleri için sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(177), 187-201.
- Durmaz, E., Dinçer, F. Ç., & Deniz, K. Z. (2020). A study on the implementation frequency of classroom management strategies by preschool teachers and how useful teachers find them. *Elementary Education Online*, 19(4), 2202-221. DOI: 10.17051/ilkonline.2020.763849

- Ekici, F. Y., Günhan, G., & Anılan, Ş. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 2(1), 48-58.
- Erkılıç, T. A. (2023). Zaman yönetimi. H. Kıran & K. Çelik (Ed.), *Etkili sınıf yönetimi* (s. 123-144) içinde. Anı Yayıncılık.
- Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (2006). Classroom management as a field of inquiry. In C.M. Evertson & C.S. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues* (p. 1-15). Routledge.
- Güneş, G. (2021). Sınıf yönetiminde temel kavramlar. N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s. 1-40) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Gürkan, T. (2008). Erken çocukluk dönemi ve okulöncesi eğitim. Ş. Yaşar. (Ed.), *Okulöncesi eğitime giriş* (s. 1-19) içinde. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Kaf, Ö. (2018). Öğretimin yönetimi. Y. Aktaş-Arnas & F. Sadık (Ed.), *Okul öncesinde sınıf yönetimi* (2. Baskı, s. 87-101). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786053186335
- Karataş, S., & Güngören, Ö. (2021). Sınıfta disiplin ve sınıf kuralları. N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s. 83-107) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Keleş, O. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetiminde istenmeyen davranışlara karşı kullandığı stratejileri belirleme ölçeği geçerlik güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1, 361-367.
- Koçyiğit, S. (2018). Olumlu sınıf ikliminin sağlanması ve motivasyon. G. Uyanık Balat & H. Bilgin (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s. 105-137) içinde. Anı Yayıncılık.
- Kurt-Gökçeli, F. (2019a). Erken çocukluğun tanımı, kapsamı ve önemi. A. Yıldırım (Ed.), *Erken çocukluk eğitimine giriş* (s. 2-18) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786052419625
- Kurt-Gökçeli, F. (2019b). Okul öncesi eğitim programı. A. Yıldırım (Ed.), *Okul öncesi eğitim programları* (1. Baskı, s. 79-93) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786050370096
- MEB (2013). *Okul Öncesi Eğitim Programı*. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf>
- Ogelman, H. G., & Ersan, C. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi stratejilerinin çocukların akran ilişkileri üzerindeki etkisi. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 3(2), 63-84.
- Oktay, A. (2002). *Yaşamın sihirli yılları: Okul öncesi dönem*. Epsilon.
- Öztürk, Y., & Gangal, M. (2016). Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin disiplin, sınıf yönetimi ve istenmeyen davranışlar hakkındaki inançları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 593-608.
- Sak, İ. Ş. (2015). Okul öncesi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi ile ilgili öz-yeterlik inançları. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (29), 101-120.
- Semerci, D., & Balat, G. U. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterlik alguları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 494-519.

- Scott, T.M., & Nakamura, J. (2022). Effective instruction as the basis for classroom management. In E. J. Sabornie & D. L. Espelage (Eds.), *Handbook of classroom management* (p.15-30). Taylor & Francis. DOI: 10.4324/9781003275312-4
- Shen, K. M., Cheng, Y. W., & Lee, M. H. (2023). Exploring preschool teachers' conceptions of teaching and learning, and their self-efficacy of classroom management and pedagogical content knowledge. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 32(2), 263-273.
- Şahin, E. (2005). *Okulöncesi eğitimi öğretmen adayları ve öğretmenleri için uygulama kılavuzu*. Anı Yayıncılık.
- Toprakçı, E. (2013). *Sınıf yönetimi*. Pegem Akademi.
- Toran, M., & Akkuş, H. G. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi: KKTC örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 2041-2056.
- Teyfur, M. (2021). Sınıfta etkileşim ve iletişim süreci. N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s. 133-162) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Tunçeli, H. (2018). Eğitim döneminin başında etkili sınıf yönetimi adımları. G. Uyanık-Balat & H. Bilgin (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s. 21-30) içinde. Anı Yayıncılık.
- Uyanık-Balat, G. (2010). Sınıf yönetimi kavramı ve sınıf yönetim modelleri. G. Uyanık-Balat & H. Bilgin (Ed.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi* içinde (s. 1-11). Eğiten Kitap.
- Yıldırım, A. (2021). Sınıfın fiziksel, sosyal ve psikolojik boyutları. N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s. 41-57) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Zembat, R., & Küsmüş, G. İ. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki profesyonellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(4), 1725-1739.

Classroom Management in Preschool Education

Aysun Bay Dönertaş*

Abstract

Preschool education, which is organized at the first step of the basic education level, starts in the family and continues in schools and preschool education classes. Preschool education is important for individuals to make the best possible start in life. The primary purpose of planned and programmed educational activities carried out in preschool education classes is to support and develop individuals in many ways from an early age. The effective and efficient realization of preschool education processes can be made possible through effective classroom management. From this point of view, classroom management in preschool education has been seen as a subject worth discussing. This study is a review-type study on classroom management in preschool education. The focus of the study is classroom management in preschool education. In the study, firstly, the definition and importance of preschool education were mentioned, and the structure and functioning of preschool education classes were discussed. Afterwards, classroom management in preschool education was discussed, along with the process and dimensions of classroom management in preschool education, the role of the teacher in the management of preschool classrooms, and strategies to facilitate classroom management in preschool education.

Keywords: Educational administration, classroom management, preschool education

Article History

Received: 06/11/2023

Correction: 16/12/2023

Accept: 23/12/2023

* Dr., Ministry of National Education, 0000-0003-1219-7181, Eskişehir, Türkiye, aysunbay@gmail.com

For citation: Bay-Dönertaş, A. (2023). Classroom management in preschool education. *OJCES*, 1(2), 259-291. <https://10.5281/zenodo.10428378>

Introduction

Preschool education covers the education of individuals in the first years of their lives—the early childhood years. In this process, which starts in the family and continues in schools, preschool education has a great place and importance for individuals to make the best possible start in life. The planned and programmed educational activities carried out in preschool education institutions aim to ensure that children are supported and developed in many ways from an early age. It is possible to say that the effective and efficient realization of preschool education processes is closely related to the achievement of the objectives of the activities carried out in the school or classroom. Based on this, classroom management in preschool education has been seen as a subject worth discussing. The literature focuses on classroom management in preschool education, preschool teachers' classroom management skills (Adıgüzel & İpek, 2016; Bulut, 2020; Dinçer & Akgün, 2015; Ekici, Günhan & Anılan, 2016; Toran & Akkuş, 2016; Zembat & Küsmüş, 2020), classroom management strategies (Akgün, Yarar & Dinçer, 2011; Durmaz, Dinçer & Deniz, 2020; Ogelman & Ersan, 2014), beliefs about undesirable behaviors (Keleş, 2015; Öztürk & Gangal, 2016), and self-efficacy perceptions (Sak, 2015; Semerci & Balat, 2018; Shen, Cheng & Lee, 2023). This study, in which the concept of classroom management in preschool education is discussed, is a review. In the study, firstly, the definition and importance of preschool education were mentioned, and the structure and functioning of preschool classrooms were discussed. Afterwards, classroom management in preschool education is discussed, along with the process and dimensions of classroom management in preschool education, the role of the teacher in the management of preschool classrooms, strategies to facilitate classroom management in preschool education, and suggestions on the subject.

Definition and Importance of Preschool Education

Preschool education is the first step of the basic education level. Although the concept is sometimes used synonymously with the concept of "early childhood education," unlike early childhood education, preschool education covers the years before primary school education. Preschool education is an educational process that covers the years before primary school, can be carried out in the institution and in the family, supports all developmental areas of children, is carried out within the framework of school-family cooperation, and prepares children for the next level of education (Kurt-Gökçeli, 2019a).

In the Turkish education system, preschool education services, which take place in the first stage of formal education, are provided to different age groups by ministries, public organizations, private organizations, local governments, foundations, and universities. Preschool education can be defined as educational experiences carried out in a systematic and planned manner by expert educators in which the child's skills and creativity in different developmental areas are supported, the child's adaptation to the society, culture, and school in which he or she lives is strengthened, literacy preparation is also carried out, independent life skills are tried to be gained, learning is combined with play, and learning is carried out in a systematic and planned manner (Bay-Dönertaş, 2023a, 2023b).

It can be said that the preschool period, in which the fastest growth, development, and maturation occur in an individual's life, is a period of critical importance. The individual, who strives to learn about the world and to learn to trust himself or herself and those around him or her, needs the intense love, attention, and support of adults during this period. In this period, the greatest support for the development of the individual and meeting his or her needs can be provided by his or her family as well as through preschool education institutions. It is clear that preschool education contributes to the individual's emotional development and understanding, improves reasoning and problem solving, and

supports creativity and aesthetic development. With the education to be provided in this period, the foundations of individuals' physical, social, emotional, cognitive, moral, and language development and self-sufficiency skills are laid (Dikmen-Ada, 2019; Kurt-Gökçeli, 2019b).

Preschool education is of great importance in supporting the education that starts in the family from the moment of birth, providing rich educational experiences for individuals, and providing equal opportunities, especially for individuals in environments with unfavorable conditions. With the planned and programmed educational activities offered in preschool education institutions, children's developmental areas will be supported, children will be equipped with new knowledge and skills, families will be guided, and children will be given the opportunity to take their development to a higher level.

Structure and Functioning of Preschool Classrooms

Preschool classes have a different order and functioning than other education levels. In preschool classes, there is an order in which children can move comfortably, just like in a home environment. There is an entrance and waiting area, learning centers, playgrounds, and areas where activities can be carried out. The tools and materials in preschool classes should be selected and designed taking into account the developmental characteristics of the age group. In addition, the classroom environment should allow children to work collaboratively and should be safe and suitable for health.

It can be said that the effectiveness of preschool education is directly related to the education program implemented. In the Preschool Education Program of the Ministry of National Education (MEB, 2013), it is recommended to plan education in monthly periods and to continue with a framework plan-daily education flow in which daily activities are regularly included. In addition, in order to contribute to healthy school-family cooperation, it is emphasized to send activity examples to families and to share them by hanging them on the classroom bulletin board. In the program, a daily education flow includes routine activities such as starting the day, play time, activity time, evaluation time, feeding, and rest time. In addition, the program is child-centered and spiral, suitable for adaptation and individualization according to the changing characteristics of the child, the physical environment, and the family.

The activities implemented in preschool education classes are Turkish, art, drama, music, movement, play, science, mathematics, literacy preparation, and field trips. Activities can be implemented by the teacher or children in a structured, semi-structured, or unstructured manner in the classroom or outdoors by integrating individual, small, or large group activities (MEB, 2013). It can be said that the people who plan and manage this structure and functioning in preschool education classrooms are primarily teachers. For this reason, it is important that preschool teachers are experts in their field, equipped with classroom management skills, and well-trained to lead all processes.

Classroom Management in Preschool Education

Coordinating and managing the processes and student behaviors in the classroom, which are areas where educational activities take place, target behaviors are acquired, and social relations are maintained, is an important requirement for the effective continuation of education and training. This phenomenon, which is discussed with the concept of classroom management in the literature, can be considered the creation, maintenance, and development of the classroom order in order to provide qualified learning and to show this information as behavior under appropriate conditions, to renew and

concretize what is learned, to believe in the necessity of becoming an experience and habit, and to be ready for intellectual action (Başar, 2016).

Teachers are important actors in classroom management. As a matter of fact, classroom management is defined by Evertson and Weinstein (2006) as the actions teachers take to create an environment that supports and facilitates both academic and social-emotional learning. They state that classroom management is not only about creating and maintaining an orderly environment for students to engage in meaningful academic learning but also aims to enhance students' social and moral development. In this sense, classroom management can also be defined as managing students' behavior so that they behave in a way that creates a positive learning environment (Scott & Nakamura, 2022).

The differences in the structure and functioning of preschool classrooms differentiate the management of preschool classrooms from classroom management at other levels. It is important to note that in-class and out-of-class factors such as the developmental characteristics and needs of the age group, the physical structure of the classroom, the characteristics and functioning of the program, routines, family, and environment make it necessary to address the management of preschool classrooms from a holistic perspective with contemporary approaches. Classroom management in preschool education is defined as "a combination of knowledge, skills, and behaviors related to practices in which the teacher and the child come together in a classroom environment organized according to the child, with a program that develops and educates the child in a multidimensional way, taking into account the basic needs of the child, centering the child, and using play as the main educational method." (Uyanık-Balat, 2010). Practices that help children feel physically and emotionally safe, cared for, listened to, unconditionally accepted, and connected to themselves, their teachers, and their peers are part of effective classroom management (Bivona & Williford, 2023). In order to better understand classroom management in preschool education, it would be appropriate to discuss the dimensions of classroom management, the role of the teacher, and strategies that will facilitate the management of preschool education classes.

Process and Dimensions of Classroom Management in Preschool Education

Classroom management activities consist of a number of processes and dimensions. Toprakçı (2013) discussed classroom management processes in relation to management processes under the headings of decision-making, planning, organizing, communication, coordination, influencing, evaluation, and leadership. According to the author, while managing the classroom, decisions are made in various situations, planning is made after the decision is made, individuals are organized in order to implement the plan, communication is established in order to inform the organized individuals about each other, the actions of individuals are coordinated, their behaviors are led in order to produce the most effective product, and evaluation is made in order to learn the final situation in all these activities and to be more successful. Classroom management processes in preschool education are classified in a similar way; deciding on the order in which items such as achievements and indicators, concepts, and family participation activities, which are addressed in the monthly plan, will be addressed in daily education flows, taking into account the developmental characteristics of the children in the classroom, and establishing training flows in line with the decisions made can be considered the evaluation of the activities in terms of the child-teacher-program during and at the end of the plan implementation process. In addition, organizing goals, tasks, tools, materials, children, principles, and methods; establishing effective communication and interaction between child-child and child-teacher; determining routines and rules; motivating and motivating children; the influencing process in which

behaviors in the classroom are managed, such as determining accepted behaviors in the classroom and preventing unaccepted behaviors; evaluating student behaviors and development along with a general evaluation in which all processes are evaluated; leading and guiding all processes; and families and children are other processes to be addressed in the management of preschool education classes.

Those related to the physical layout of the classroom environment, such as heat, light, noise devices, aesthetics, color, cleanliness, educational tools, and seating arrangement; plan-schedule activities such as annual-daily plans, methods and strategies, and distribution of resources; activities related to time order such as attendance-absenteeism, prevention of dropouts, and distribution of time according to activities; student-student/student-teacher relationships; relationship arrangements such as adopting classroom rules for students; and behavioral arrangements such as a positive classroom climate; making desired behaviors sustainable and unwanted ones preventable constitute the dimensions of classroom management (Başar, 2016).

In the physical dimension of preschool education classrooms, class size and the number of children directly affect classroom management along with behavior management processes. A small physical space in the classroom can cause aggressive behaviors in children, while a large physical space can cause aimless and infrequent behaviors (Yıldırım, 2021). In the creation of the classroom environment, attention should be paid to measures to prevent injury to children, such as the use of angular desks, cutting and piercing materials, electrical components, etc. (Güneş, 2021). In addition, while creating the layout of the classroom, care should be taken to organize the learning centers specified in the program according to the developmental characteristics, interests, and needs of the age group; attention should be paid to the positioning of quiet and noisy centers away from each other; and physical spaces should be arranged to include activity areas for activities to be implemented in the daily flow.

In the dimension of plan-program activities, all activities to be carried out throughout the year and at the end of the year are planned before the start of the academic year. These include board meetings to discuss the decisions to be taken regarding preschool education, parent meetings to discuss the functioning of the process and issues related to children, draft education plans that can be created within the framework of the preschool education program, plans for out-of-school learning environments, family participation activities, and reviewing the activities carried out throughout the year.

Effective use of time is an important element for the efficient implementation of preschool education activities. Additional responsibilities such as creating monthly education plans, preparation for education, how much time will be allocated to which activities in the daily education flow, minimizing lost time in transitions between activities, managing online parent groups outside of the educational time, individual meetings with parents, and guidance for intern students require planning for time management in preschool education. Güneş (2021) states that planning goals, children's readiness, interests and needs, priorities, simplification, task allocation, time tables and reminders, and removing obstructive or disturbing materials from the environment are important for the success of time management. The author also states that flexibility in the plan or activity, precautions and action plans against risks that may occur, and the creation of alternative activities or implementation plans can also ensure efficient use of time. He also emphasizes that for children who show problem behaviors more in the group, including practices in which they can actively participate in activities and take responsibility, this will prevent problems that will negatively affect time management. Erkıılıç (2023) points out that the most critical dimension of time use in classroom management is the use of time in the lesson and emphasizes the importance of gaining the desired behaviors at the desired time.

Establishing classroom routines and rules is important in terms of child-child and child-teacher relationships in classroom communication and interaction in preschool classrooms. Establishing classroom routines will create a road map for how children will behave in each situation. Similarly, the existence of classroom rules will give children clues about where and how to behave. Since the rules will include similar procedures for everyone, it will be possible to ensure order and justice in the classroom. In preschool classrooms, deciding on classroom rules together with the children and displaying the rules with visuals where children can see them will increase their adoption and applicability.

It is known that the effective and efficient implementation of preschool education activities is closely related to the creation of a positive classroom climate (Akgün, Yazar, & Dinçer, 2011). Increasing desired behaviors, preventing inappropriate behaviors, and motivating children are factors that should be taken into consideration in creating a positive classroom climate. Teachers have a great impact on the creation of a positive classroom climate. Sharing positive expectations, using the reward system to encourage clearly defined behaviors, establishing trust-based relationships with children and families, and benefiting from colleague solidarity are among the methods that teachers can use (Koçyiğit, 2018).

Teachers play a major role in all processes and dimensions of classroom management in preschool education. The teacher is the person who manages all these processes and dimensions in the classroom. In this context, it would be meaningful to discuss the role of the teacher in the management of preschool classrooms in more detail.

The Role of the Teacher in the Management of Preschool Classrooms

Teachers are important actors who manage all processes and dimensions in preschool classes. It is known that teachers have important duties and responsibilities in strengthening children's adaptation to school, managing classroom processes effectively, guiding children and families, and strengthening preschool education. It is possible to say that besides the teacher's professional knowledge and skills, personality traits are also effective in classroom management. As Teyfur (2021) states, since preschool education institutions are the first formal institutions where children meet the concept of teacher, teachers should choose this profession fondly, do it, and communicate effectively with children in order to have a personality structure to manage the classroom.

Preschool teaching is a different field compared to other teaching practices. There is a fast pace in preschool teaching; many events or situations develop simultaneously, together, and rapidly. In order for the learning-teaching process to be effective, the teacher needs to integrate and use his or her technical knowledge with his or her own personality traits. On the one hand, the teacher brings quality to the educational process with his or her knowledge, skills, and attitudes, and on the other hand, he or she plays a critical role in helping children acquire the behaviors in the curriculum with the methods, techniques, and strategies he or she applies (Gürkan, 2005; Şahin, 2005). For this reason, the teacher should know the developmental characteristics of the children's ages and should also have detailed information about the family life of each child. In this way, they can better respond to the needs of young children who are separated from their mothers and homes for the first time and better understand why they engage in certain behaviors (Oktay, 2002).

Teachers have a great influence on children's first attitudes towards school and learning as they try to adapt to school by leaving their home environment. The need for children who experience different anxieties in the first days of school to feel safe, respected, and well cared for begins with the teacher's

warm welcome. Taking into account the developmental characteristics of children, teachers should create rules together with children and take care to apply them flexibly, and they should know that they can use the reward and incentive system to encourage clearly defined behaviors, taking into account the aspects that need attention (Koçyiğit, 2018; Tunçeli, 2018). The main responsibility for ensuring a democratic environment in classroom communication processes lies with the teacher. Maintaining communication processes in which children's active participation is ensured with a child-centered approach in teacher-child, child-child, and teacher-family communication will ensure that the classroom is both socially and psychologically good (Yıldırım, 2021). In order to strengthen children's adaptation to school in the first days of school, teachers should be aware of the need to benefit from the support of families. Realizing the activities planned in the first days with the participation of families will minimize the problems that the teacher will experience in classroom management. In the meetings to be held with families in the first days, mutual expectations should be expressed, families should be informed about the school adaptation process, and a relationship based on trust should be established. When the teacher gains the trust of the children in the first days, he or she will be able to manage the classroom better and will be able to manage children's behaviors better by implementing activities more effectively and establishing rules and routines day by day.

It is possible to say that children's attitudes and approaches to school, children's or family's expectations from school, peer relations, teachers' educational philosophy, professional knowledge and skills, as well as their attitudes, values, and personality traits, guide the management of behavior processes in the classroom. According to Karataş and Güngören (2021), although it is often not possible to attribute children's behaviors to a reason, their behaviors can be influenced by variables such as individual characteristics and needs, school/classroom climate/culture, teachers' past experiences, and school-environment-family relations. Teachers' having competencies in behavior management methods and strategies and training/developing themselves in this regard, making systematic observations, getting to know the child, planning/continuing activities by taking into account the child's interests and needs, cooperating with colleagues and families when necessary, having professional ethical values (justice, tolerance, equality, respect for differences, trust, etc.), and being willing to create a positive classroom environment should be considered as important issues in the classroom management process.

Another important issue in the management of preschool classrooms is the creation of an effective educational flow. Kaf (2018) argues that the instructional plan that the teacher will create by taking into account how the teacher will follow a path, what the children's needs are, how they will use the time they are at school, and what the children should do during this time can reduce classroom management problems. The author also emphasizes that, in addition to determining what kind of activities children will be engaged in from the moment they arrive at school until they leave, having a plan B and C ready will make it easier to minimize possible classroom management problems. In addition to this, it is important in classroom management to create an educational flow by balancing work styles (individual, small-large group), passive-active activities, and activity types (play, science and nature, mathematics, literacy preparation, music, art, etc.), to continue activities in line with children's interests, to take into account the way to be followed in transitions between activities in planning, to follow the process by presenting instructions clearly and understandably, and to make arrangements to increase children's focus.

Effective and efficient implementation of educational activities prepared by taking into account children's developmental characteristics, interests, and needs requires the teacher to have classroom

management skills while managing the program and to organize resources to achieve educational goals. Time management, which is one of the resources in the classroom, is the efficient use of activity times for children to gain more from educational processes. Due to the mobile structure of preschool education classes, teachers should adopt child-centered time management (Dilek, 2021).

To summarize, in the management of preschool classrooms, the teacher should be the follower and guide of all processes in the classroom, make plans to ensure that children spend their time at school efficiently by making rules and routines effective, and make her presence visible by making children feel that she is an important member of the class.

Strategies to Facilitate Classroom Management in Preschool Education

Strategies to facilitate the continuation of preschool education in an effective and efficient flow have discussed together with creating a safe environment, recognizing and developing the child, communicating effectively, creating a positive climate in the classroom, creating collective consciousness, implementing practices that are in the best interest, teachers having positive personality traits, teachers' willingness to improve their professional knowledge and skills, leading teaching practices, and the importance of the classroom management course in the preschool teaching program.

Creating a safe environment will reduce problems in classroom management. To create a safe environment, there is a need for a regulatory mechanism with rules and routines that ensure safety, prevent confusion, protect individual sensitivities, and create a sense of unity. Rules and routines in classroom life cover a wide range of things that happen in the classroom, from entering the classroom, hanging up coats and bags, finding a place to sit, getting supplies, putting away supplies, organizing the workspace, completing activities, eating lunch, and getting ready to go home (Carter & Doyle, 2006). Preparing a safe learning environment is important for the success of classroom management. In preschool education, it is necessary to provide an educational environment in which children feel safe in terms of physical environment and relationship arrangements. While organizing the physical environment, elements that may threaten children's safety and pose a risk of injury (uncontrolled entrances and exits, sharp materials, unfixed objects, slippery floors, etc.) should be taken into consideration. In addition, a relationship order should be established in the classroom based on love, respect, sincerity, honesty, and tolerance, which does not contain elements of physical and psychological violence that may create fear and anxiety in peer and child-teacher relationships. Another important issue is giving families the feeling that their children are in a safe environment. Knowing the lifestyle, values, and norms of families will strengthen relationships (Bilir, 2014; Teyfur, 2021). Family involvement activities can be planned to strengthen the trust of families.

The focus of classroom management should be on recognizing and developing the child. Classroom management should be approached from a child-centered perspective, shifting from the goal of maintaining order to providing opportunities for each child to develop fully and find his or her role within the classroom community (Bivona & Williford, 2023). One of the tasks of a young child moving from a nuclear family environment to institutionalized care and education is to gain autonomy, that is, a sense of independence and self-management. A predictable and stable environment reflects the family environment that many children experience and builds on the sense of trust they develop in this context. Where consistency and trust do not characterize a child's home, a stable school environment can help stabilize children's lives and build a basic sense of trust. At the same time, to develop autonomy, young children need supported opportunities to take initiative, explore, and make choices (Carter & Doyle, 2006). Children should be addressed by their names; children should be allowed to express their feelings

and thoughts; a balanced communication should be established with all children; no exaggerated attention should be paid to certain children; and the creative aspects of children should be recognized (Teyfur, 2021). Getting to know children is the most important step towards developing them.

Effective communication is necessary in all processes of classroom management. Communication is a very complex and multidimensional concept. Classroom communication is not only between teacher and child but also between child-child, child-teacher, and the environment. A one-way form of communication aimed at only one of these is boring and useless. With language as the most important element of communication, the teacher should control children's behavior in a non-judgmental, flexible, and descriptive way. A communication style that reduces anxiety, strengthens participation, and motivates should be adopted. Many gestures and mimics, such as smiling, nodding, and walking, are complementary elements of communication (Aydın, 2019). In preschool education classes, it is important for the teacher to present explanations and instructions to children in a simple, understandable language in terms of effective communication. The teacher should try to be understanding and caring in all processes and take care to communicate with constructive language. Strategies such as being close to children, hugging them with permission when they need it, taking a position close to children to make them feel that they are a member of the community, and standing close to some children (withdrawn, not wanting to be involved in the process, having behavioral problems, etc.) will strengthen effective communication. In addition, communication is a phenomenon that supports children's relationship-building skills. Children's communication with their peers as well as with their teachers is an important part of classroom management. Communication between children should be observed, and children should be guided to use positive language in communication. Families should also be involved in this process to support positive communication at home as well as at school.

Creating a positive climate in the classroom will facilitate classroom management. It is possible to say that creating a positive climate in the classroom is closely related to the language and behaviors used. It is important for the teacher to greet the children with a smiling face and kind words at the beginning of the day, to be patient, caring, and encouraging throughout the day, and to send them off with a smiling face and kind words at the end of the day in order to create a positive classroom climate. It is also important to create a democratic classroom environment. As Aydın (2019) states, the teacher should soften the classroom climate and create a humane classroom climate by being at an equal distance from children emotionally and intellectually. Positive language should be used when directing children's behaviors and creating rule statements. The behaviors expected from children, such as "let's be quiet" instead of "don't talk," "let's move slowly" instead of "don't run," "let's be respectful to our friends" instead of "don't treat your friend badly," etc., should be clearly stated with positive expressions. In this way, children will be guided on what to do rather than what not to do, and confusion in behavior management will be prevented. There will also be children who have difficulty adapting to the classroom, who do not want to participate in activities, and who think they cannot do it. In this case, strengthening peer relationships can be a way to create a positive climate in the classroom. Peer support can be used to motivate children to participate in activities. Group activities that support collective work can be motivating for children who are shy, withdrawn, and think that their competencies are limited. To strengthen children's peer relationships, a "wall of love" can be created where photos of good times spent together as a class are displayed. This can help foster an environment of unity, solidarity, respect, and love in the classroom.

Collective consciousness will strengthen classroom management. Developing the collective working consciousness of both children and teachers is an important aspect of classroom management. The

classroom is a collective space of existence. Shared by children from different socio-economic backgrounds, the classroom environment is lived on a multidimensional and dynamic continuum. Managing a classroom means gaining and maintaining children's cooperation in the action programs embedded throughout the day. The teacher needs to understand the action programs of the parts of the classroom and the actions that can be taken to invite and secure children's cooperation in these action programs. Teachers often take action to observe and monitor behavior, encourage and facilitate participation, and protect children from psychological or physical threats. Classroom management in such settings depends on intervening when necessary to support individuals, redirect actions, or mediate conflicts (Aydın, 2019; Carter & Doyle, 2006). In preschool classes, children's involvement in the daily processes should be seen as a collaboration. If children show resistance and do not want to be involved in the process, it will cause difficulties for the teacher in terms of classroom management. Here, the most important task of the teacher is to create a collective consciousness by gathering children around common feelings. In addition, children's interaction with each other also strengthens cooperation. It is important for the teacher to implement practices to strengthen peer interaction and take measures when necessary. For example, daily routines in preschool classrooms include free play time at the beginning of the day. Observing children during free play time and getting involved in their play is important in terms of monitoring peer interaction and intervening when necessary (in cases of violence, bullying, etc.). This form of teacher involvement will also strengthen collective consciousness. Similarly, creating various transition routines (finger plays, rhymes, etc.) during transitions between activities, such as class songs, opening and closing dances, and small or large group work, can also be practices that can strengthen collective consciousness.

Implementing high-interest practices will strengthen classroom management. While managing the classroom, teachers work on many issues, such as gaining the trust of parents, attracting children's attention to activities, solving behavioral problems, and establishing routines and rules. Considering high benefits in planning will increase effectiveness, and the search for new solutions will ensure that practices improve day by day. Güneş (2021) states that including activities that develop children's creativity and support their sense of curiosity and discovery in practices will positively affect their attention, concentration, and motivation, as well as their academic development. The author emphasizes that developing practices based on cooperation and empathy (solution table, peace table, purr corner, etc.) are powerful methods for solving violence, aggression, and anger behaviors.

Teachers with positive personality traits will have a positive impact on classroom management. Positive personality traits such as having a sense of humor, using Turkish well and correctly, loving the work (Teyfur, 2021), having a positive and open language in communication, being solution-oriented and creative, exhibiting exemplary behavior, and being patient and loving will be the teacher's biggest supporters in classroom management. Teachers make decisions about how to direct their own behaviors and discourses while managing the processes in the classroom and directing children's behaviors. Teachers' approaching events and phenomena with positive personality traits can be considered a very important part of classroom management, so it will be useful for them to make frequent self-evaluations. Bivona and Williford (2023) suggest that it would be useful for teachers to consider the context in order to understand the basic need conveyed by behaviors that harm children's safety, interfere with the child's learning or ability to participate in relationships with others, and suggest teachers seek answers to the following questions when determining their reactions: What feelings does the child's behavior evoke in me, and why? What factors influence the way I perceive this behavior? What are the reasons why I want the child to stop this behavior? Are these reasons aligned with my classroom management

goals and community values? How should I respond or not respond in order to be consistent with my desired outcome or the message I want to convey? How can my practices meet the current needs of both this child and the group? However, it is clear that teachers' punitive and power-assertive responses to children's explorations and initiatives can inhibit the development of autonomy and self-reliance (Carter & Doyle, 2006). Teachers' attitudes and practices that hinder children's autonomy and creativity can lead to a deterioration in the learning climate of the classroom and the emergence of behavioral problems. Teachers should observe children in all processes in the classroom, support them with an encouraging approach, and strengthen children's competence areas through effective planning and practices.

Teachers' willingness to improve their professional knowledge and skills will enable them to improve their classroom management skills. Preschool teachers play an important role in the effective management of preschool classrooms. A successful teacher should aim to continuously improve herself or himself. This development process should include not only institutional knowledge but also a unique and natural sensitivity that covers the psychological reality of daily life (Aydın, 2019). A successful preschool teacher should be equipped to make preschool education materials, have knowledge and skills in drama, music, painting, science and nature, mathematics, museums, and historical excursions, know children's diet, and be knowledgeable about child development and education (Teyfur, 2021). Many events can take place in preschool classrooms at the same time. This situation requires preschool teachers to be good observers, have practical thinking skills, and make quick decisions. In order to manage preschool classrooms effectively, it is important for teachers to step out of their traditional roles. In order to achieve this, teachers should make an effort to add new knowledge and skills to the professional knowledge and skills acquired before service. Acquiring new knowledge and skills by following the developments in educational sciences will enable teachers to apply these knowledge and skills to classroom management in a positive way.

Teachers sometimes experience difficulties managing classroom processes and children's behavior. Teachers should be able to seek the support of colleagues and parents when they need it. Being open to cooperation in classroom management and helping colleagues can be a way to prevent teachers from experiencing feelings of loneliness and burnout. Aydın (2019) states that teachers can benefit from the elements of the system by developing close relationships with the school guidance service on the one hand and with families on the other, thus avoiding being alone in the face of educational problems and integrating the contributions of the elements affecting the education system.

It is important to maintain classroom management by integrating it with leading teaching roles. Preschool teachers can be considered educators who direct all processes in preschool education. Effective management of all processes requires the leadership of children, families, and society. Bay-Dönertaş (2023c) states that leadership in preschool education can take place in different roles, such as taking time to get to know each of the students and building strong relationships with them, going the extra mile to provide high-quality care, using effective practices to make the classroom a center of attraction, and mobilizing the community. She also emphasizes that the leading teacher in preschool education should strive to ensure that children have the best possible start in life. She lists the characteristics of a leader teacher in preschool education as: creating a positive, nurturing, and stimulating environment for children to learn and grow; building strong relationships with parents, school administration, and colleagues; creating a positive classroom climate; planning an effective educational flow and developing effective strategies for classroom management; always looking out for the best interests of children; and being an advocate for preschool education.

Including courses on the management of preschool education classes in preschool education programs will increase the classroom management skills of teacher candidates. The structure and functioning of preschool education classrooms are different from those at other education levels. Many factors inside and outside the classroom, such as classroom order, children's age group, developmental characteristics, interests and needs, features and functioning of the program, routines, family, and environment, constitute the source of these differences and reveal the unique aspects of preschool education. Preschool classes are child-centered, play-based, flexible, uninterrupted, and often fast-paced. The unique aspects of preschool education make it necessary to address classroom management from a special perspective. For this reason, it may be meaningful to consider the management of preschool education classes as a special field and to include the "classroom management in preschool education" course as a separate course in preschool teaching programs. The course content in the management of preschool education classes, concepts and topics such as basic concepts, the teacher as an effective leader, the first days, coping with resistance, routines and rules, creating a positive classroom climate at school, communication and interaction, parent interviews, and learning and developing teachers can be integrated with the concepts and issues of classroom management and can be handled with a contemporary approach and practically. To include the "classroom management in preschool education" course as a separate course in preschool teaching programs, it can be considered a way to increase the classroom management knowledge, skills, and experience of teacher candidates.

Discussion, Conclusion and Recommendations

The focus of this review study is classroom management in preschool education. In the preschool period, when the individual's development is the fastest, access to planned and programmed educational activities is provided through preschool education classes. The effective and efficient realization of preschool education processes is closely related to the achievement of the purpose of the activities carried out in the classroom. At this point, the importance of classroom management emerges. Classroom management can be expressed as practices that ensure the effective continuation of educational processes by using resources efficiently.

Unlike other levels of education, preschool classes are organized in such a way that children can move freely, just like at home. It is important that the tools and materials in the classroom are selected taking into account the developmental characteristics of the age group and that they are safe and suitable for health. In preschool education classes, a framework plan-daily education flow is implemented, which is planned in monthly periods and includes daily activities in a regular manner (MEB, 2013). It is important to plan, maintain, and develop this flow effectively. Effective classroom management is necessary to ensure this. Differences in the structure and functioning of preschool classrooms differentiate the management of preschool classrooms from classroom management at other levels. The developmental characteristics and needs of the age group, the physical structure of the classroom, the characteristics and functioning of the program, routines, family, and environment, as well as in-class and out-of-class factors, make it necessary to address the management of preschool classrooms from a holistic perspective with contemporary approaches.

Classroom management processes in preschool education can be handled as deciding the order in which items such as achievements and indicators, concepts, and family involvement activities, which are discussed in the monthly plan, will be addressed in daily education flows by taking into account the developmental characteristics of the children in the classroom, creating education flows in line with the

decisions made, and evaluating the activities in terms of the child-teacher program during the implementation of the plan and at the end of the process.

The dimensions of classroom management include management of the physical environment, management of plan-program activities, time management, management of classroom routines and rules, and creating a positive classroom climate (Başar, 2016). In managing the physical environment of preschool classrooms, class size, the number of children, the tools and materials used, and the creation of learning centers are issues to be taken into consideration. In the dimension of plan-program activities, all activities to be carried out throughout the year and at the end of the year are planned before the start of the academic year. In the time management dimension, there are additional responsibilities such as creating monthly education plans, preparing for education, determining how much time will be allocated to which activities in the daily education flow, minimizing lost time in transitions between activities, managing online parent groups outside of education time, having individual meetings with parents, and guiding trainee students. The dimension of managing classroom routines and rules includes establishing routines and rules that will create a roadmap for how children will behave in each situation. The dimensions of creating a positive classroom climate include increasing desired behaviors, preventing inappropriate behaviors, and motivating children.

Preschool teachers are important actors in managing all these processes and dimensions. Teachers are the ones who will strengthen children's adaptation to school, maintain the educational processes in an effective flow, ensure the efficient use of time, and direct the behavioral processes in the classroom. Therefore, in order to manage preschool classrooms effectively, teachers should be equipped with professional knowledge and skills and well-trained in the management of preschool classrooms.

Strategies to facilitate the management of preschool classrooms can be discussed under the following general headings and recommendations: (1) Creating a safe environment will reduce problems in classroom management. (2) The focus of classroom management should be on recognizing and developing the child. (3) Effective communication is necessary in all processes of classroom management. (4) Creating a positive climate in the classroom will facilitate classroom management. (5) Collective consciousness will strengthen classroom management. (6) Practicing for the best interest will strengthen classroom management. (7) Teachers with positive personality traits will have a positive impact on classroom management. (8) Teachers' willingness to improve their professional knowledge and skills will enable them to improve their classroom management skills. (9) It is important to maintain classroom management by integrating it with leading teaching roles. (10) Including courses on the management of preschool education classes in preschool education programs will increase the classroom management skills of teacher candidates.

In order to implement effective practices in preschool education, it is important that classroom management processes and dimensions are operated effectively. In order to achieve this, attention should be drawn to the management of preschool classrooms, and more training should be given to the management of preschool classrooms in preservice and in-service programs. The management of preschool classrooms should be considered a special field, and "classroom management in preschool education" should be included as a separate course in preschool teaching programs. It is important to identify the challenges that preschool teachers face in managing their classrooms, and it is equally important to develop policies that will inspire teachers to overcome these challenges and increase their commitment to their profession. Measures should be taken to facilitate the management of preschool classrooms; teachers should be enabled to work in better conditions in uncrowded classrooms with the

support of assistant teachers and assistant personnel; and necessary legal arrangements should be made in this regard.

Planning action research based on the difficulties experienced by teachers in the management of preschool classrooms will contribute to the field.

Ethical Statement

This study is a review study, no ethics committee decision is required.

Resources

- Adıgüzel, İ. & İpek, C. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve tükenmişlik düzeyleri [Preschool teachers' classroom management skills and burnout perceptions]. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 7(23), 247-273.
- Akgün, E., Yarar, M., & Dinçer, Ç. (2011). Okul öncesi öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde kullandıkları sınıf yönetimi stratejilerinin incelenmesi [The evaluation of classroom management strategies of preschool teachers in classroom activities]. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 1-9.
- Aydın, A. (2019). *Sınıf yönetimi [Classroom management]*. Pegem Akademi.
- Başar, H. (2016). *Sınıf yönetimi [Classroom management]*. Anı Yayıncılık.
- Bay-Dönertaş, A. (2023a). National legal bases of preschool education in the Turkish education system. In Ö. Baltacı (Ed.), *Educational Sciences Research-IV* (p. 113-140). Özgür Press. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub170>
- Bay-Dönertaş, A. (2023b). Leadership in the Management of Preschool Education Organizations. In Ö. Baltacı (Ed.), *Educational Sciences Research-IV* (p. 91-112). Özgür Press. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub170>
- Bay-Dönertaş, A. (2023c). Leader teacher in preschool education according to teacher candidates. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 8(23), 1427-1465. <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.637>
- Bilir, A. (2014). Sınıf yönetiminde başarının aracı: Önlemlsel model [The tool for success in classroom management: The precautionary model]. *Folklor/edebiyat*, 20(78), 203-214.
- Bivona, M. A., & Williford, A. P. (2023). Classroom management in early childhood education. In E. J. Sabornie & D. L. Espelage (Eds.), *Handbook of classroom management* (p.534-557). Taylor & Francis.
- Bulut, A. (2020). Sınıf yönetimi becerisinin ölçümü: Okul öncesi öğretmenleri üzerine kesitsel bir tarama [Measurement of classroom management skills: A cross-sectional survey on preschool teachers]. *Journal of Computer and Education Research*, 8(16), 590-607.
- Carter K., & Doyle W. (2006). Classroom management in early childhood and elementary classrooms. In C.M. Evertson & C.S. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues* (p. 373-406). Routledge.
- Dikmen-Ada, B. (2019). Türkiye’de uygulanan okul öncesi eğitim programlarının tarihsel gelişimi [Historical development of preschool education programs implemented in Türkiye]. In A. Yıldırım

- (Ed.), *Okul öncesi eğitim programları [Preschool education programs]* (p. 19-48). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786050370096
- Dilek, H. (2021). Okul öncesi eğitimde zaman yönetimi [Time management in preschool education]. In N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi [Classroom management in early childhood education]* (p. 189-212). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Dinçer, Ç., & Akgün, E. (2015). Okul öncesi öğretmenleri için sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi [Developing a classroom management skills inventory for preschool teachers and the correlation of preschool teachers' classroom management skills with different variables]. *Eğitim ve Bilim*, 40(177), 187-201.
- Durmaz, E., Dinçer, F. Ç., & Deniz, K. Z. (2020). A study on the implementation frequency of classroom management strategies by preschool teachers and how useful teachers find them. *Elementary Education Online*, 19(4), 2202-221. DOI: 10.17051/ilkonline.2020.763849
- Ekici, F. Y., Günhan, G., & Anılan, Ş. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri [Preschool teachers' classroom management skills]. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 2(1), 48-58.
- Erkılıç, T. A. (2023). Zaman yönetimi [Time management]. In H. Kıran & K. Çelik (Ed.), *Etkili sınıf yönetimi [Effective classroom management]* (p. 123-144). Anı Yayıncılık.
- Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (2006). Classroom management as a field of inquiry. In C.M. Evertson & C.S. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues* (p. 1-15). Routledge.
- Güneş, G. (2021). Sınıf yönetiminde temel kavramlar [Basic concepts in classroom management]. In N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi [Classroom management in early childhood education]* (p. 1-40). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Gürkan, T. (2008). Erken çocukluk dönemi ve okulöncesi eğitim [Early childhood and preschool education]. In Ş. Yaşar. (Ed.), *Okulöncesi eğitime giriş [Introduction to preschool education]* (p. 1-19) içinde. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Kaf, Ö. (2018). Öğretimin yönetimi [Management of teaching]. In Y. Aktaş-Arnas & F. Sadık (Ed.), *Okul öncesinde sınıf yönetimi [Classroom management in preschool]* (p. 87-101). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786053186335
- Karataş, S., & Güngören, Ö. (2021). Sınıfta disiplin ve sınıf kuralları [Discipline in the classroom and classroom rules]. In N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi [Classroom management in early childhood education]* (p. 83-107) içinde. Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Keleş, O. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetiminde istenmeyen davranışlara karşı kullandığı stratejileri belirleme ölçeği geçerlik güvenirlik çalışması [Validity and reliability study of the scale of determining the strategies used by preschool teachers against undesirable behaviors in classroom management]. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1, 361-367.
- Koçyiğit, S. (2018). Olumlu sınıf ikliminin sağlanması ve motivasyon [Ensuring a positive classroom climate and motivation]. In G. Uyanık Balat & H. Bilgin (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi [Classroom management in early childhood education]* (p. 105-137). Anı Yayıncılık.

- Kurt-Gökçeli, F. (2019a). Erken çocukluğun tanımı, kapsamı ve önemi [Definition, scope and importance of early childhood]. In A. Yıldırım (Ed.), *Erken çocukluk eğitime giriş [Introduction to early childhood education]* (p. 2-18). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786052419625
- Kurt-Gökçeli, F. (2019b). Okul öncesi eğitim programı [Preschool education program]. In A. Yıldırım (Ed.), *Okul öncesi eğitim programları [Preschool education programs]*. (p. 79-93). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786050370096
- MEB (2013). *Okul Öncesi Eğitim Programı [Early Childhood Education Program]*. Milli Eğitim Bakanlığı [Ministry of Education]. <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf>
- Ogelman, H. G., & Ersan, C. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi stratejilerinin çocukların akran ilişkileri üzerindeki etkisi [The effect classroom management strategies for preschool teachers has on peer relationships in children]. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 3(2), 63-84.
- Oktay, A. (2002). *Yaşamın sihirli yılları: Okul öncesi dönem [The magic years of life: The preschool period]*. Epsilon.
- Öztürk, Y., & Gangal, M. (2016). Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin disiplin, sınıf yönetimi ve istenmeyen davranışlar hakkındaki inançları [Preschool teachers' beliefs about discipline, classroom management, and disruptive behaviors]. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 593-608.
- Sak, İ. Ş. (2015). Okul öncesi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi ile ilgili öz-yeterlik inançları [Pre-service preschool teachers' self-efficacy beliefs about classroom management]. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (29), 101-120.
- Semerci, D., & Balat, G. U. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Examining the relationship between preschool teachers' classroom management skills and self-efficacy perceptions]. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 494-519.
- Scott, T.M., & Nakamura, J. (2022). Effective instruction as the basis for classroom management. In E. J. Sabornie & D. L. Espelage (Eds.), *Handbook of classroom management* (p.15-30). Taylor & Francis. DOI: 10.4324/9781003275312-4
- Shen, K. M., Cheng, Y. W., & Lee, M. H. (2023). Exploring preschool teachers' conceptions of teaching and learning, and their self-efficacy of classroom management and pedagogical content knowledge. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 32(2), 263-273.
- Şahin, E. (2005). *Okulöncesi eğitimi öğretmen adayları ve öğretmenleri için uygulama kılavuzu [Practice guide for preschool teacher candidates and teachers]*. Anı Yayıncılık.
- Toprakçı, E. (2013). *Sınıf yönetimi [Classroom management]*. Pegem Akademi.
- Toran, M., & Akkuş, H. G. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi: KKTC örneği [An evaluation of preschool teachers' classroom management skills: TRNC sample]. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 2041-2056.
- Teyfur, M. (2021). Sınıfta etkileşim ve iletişim süreci [The process of interaction and communication in the classroom]. In N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi [Classroom management in early childhood education]* (p. 133-162). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148

- Tunçeli, H. (2018). Eğitim döneminin başında etkili sınıf yönetimi adımları [Effective classroom management steps at the beginning of the school year]. In G. Uyanık-Balat & H. Bilgin (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* [Classroom management in early childhood education] (p. 21-30) . Anı Yayıncılık.
- Uyanık-Balat, G. (2010). Sınıf yönetimi kavramı ve sınıf yönetim modelleri [Classroom management concept and classroom management models]. In G. Uyanık-Balat & H. Bilgin (Ed.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi* [Classroom management in preschool education] (p. 1-11). Eğiten Kitap.
- Yıldırım, A. (2021). Sınıfın fiziksel, sosyal ve psikolojik boyutları [Physical, social and psychological dimensions of the classroom]. In N. Ünver & M. Ergün (Ed.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* [Classroom management in early childhood education] (p. 41-57). Pegem Akademi. DOI: 10.14527/9786257582148
- Zembat, R., & Küsmüş, G. İ. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki profesyonellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Analyzing the relationship between preschool teachers' classroom management skills and occupational professionalism]. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(4), 1725-1739. DOI: 10.24106/kefdergi.3621